

Nagyméltóságu Elnök Ur.!

Mulirott azon alázatos kéréssel járulok Nagyméltóságod elé, hogy engem tudományos kutatásaim folytatásához céljából irói segélyben részesíteni méltóztassék. Kéréssem indokolására bátorodom az alábbiakat felhozni.

Már két éve, hogy Pyber János László, volt nagynevű főpapunk és írónk, életét és működését tanulmányozom, hogy róla iradhassék monographiát írhattak. Már eddig is sok ismeretlen adatot felkutattam, de mivel céltom a tárgyminél teljesebb kimeredése, orvok nélkül szükségemnek tartom még a lilienfeldi apátság (Ausztria), bécsi udvari, szepesi püspöki és velenicei patriarchai levéltárak átnézését. Egyházi levéltárakból semmit sem adnak ki megkeresésre, tehát személyesen kell e helyekre elmen-nem és azon felül hosszabb ideig ott

karlózkodnom, most a Kutatás
csat. közeve a levéltáros után
is előtt végrehelő; papi levél-
tárba senkit sem engednek be.
Már pedig Kutatásaim eddig is sok
pénzben vannak, ezért a nagyobb
utazásokat és idegen helyen való hez-
sabb karlózkodásokat pedig egyálta-
lán nem bírnám ki szerény jö-
vedelmemből. Számitásom szerint
mindegy 400 koronára volna
szükségem erre a célra. Arra
kérem tehát Nagyméltóságodat
kegyelmezőleg ezen összeget rendel-
kezésemre bocsátani. Megem-
lítem, hogy e munka megírásá-
ra Dr. Heinrich Guotáv egyetemi
tanár ur. Fölött fel, továbbá,
hogy Pyrer az Akadémiaának
tagja volt s halálakor nagyobb
összeget is hagyott rá. Így ké-
het ezen intézet háliját nyil-
vánítani a nagynevű adalozó
emléke iránt, ha a Pyrer-mono-
graphia megírását elősegítené.
Egyáltalán nincs még eddig olyan
munka, mely vele érdeme kért
foglalkozna. A Tudomány és Ke-
gyelet nevében kérem tehát Nagy-
méltóságodat, hogy ezen, e nében
első munka, megírását számomra
lehetővé tegye.

Maradtam Nagyméltóságodnak
alázatos szolgája
Ottok Mihály
egyi főreáliskolai tanár

Eger, 1903. január 2.

1903. január 3.

A
Magyar Tudományos
Akadémia
Elnökségének

Budapest

Ottók Mihály, egy főcélislolai
tanár, írói segélyt kér.

J. r.
1903.

Kiadatik a k. T. Akadémia
I. osztályának.

Budapest, 1903. január 3.

St. János
főtitkár

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

5440. szám.

1902.

Nagyméltóságú Elnök Mr.!

Az 1843/4 i. évi bünyűgyi javaslatokra vonatkozó nagy mű elkészülése tárgyában vett értesítést a képviselőház elé terjesztettem, amely azt folyó évi december hó 23-án tartott ülésében tudomásul vette és haza-
fias örömmel üdvözli az Akadémiát e nagy érdekű műnek megjelenése körüli fáradozásáért.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapesten 1902 december hó 23-án.

Apponyi M.

a képviselőház elnöke.

Nagyméltóságú Bárány Eötvös Lőránd úrnak.
vltt. stb. a magyar tudományos Akadémia elnö-
kének.

Budapest.

1
1903. január 7.
Im.

24. sz.
1903.

3a

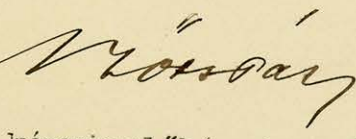
KIVONAT

A KÉPVISELŐHÁZ 1902 ÉVI december HÓ 23-ÁN TARTOTT

144-IK ÜLÉSÉNEK JEGYZÖKÖNYVÉBŐL.

2210. ^{szűz} Bemutatja a magyar tudományszerű akadémiának elnökének átiratát, melylyel értesít, hogy az 1843/44-iki bűnügyi javaslatok anyaga összegyűjtetvén, az arra vonatkozó nagy mű elkészült s az akadémiának kiadásában megjelent. Ez alkalomból az akadémiának öszinte köszönetét nyilvánítja a képviselőháznak az 1896. évben e célra megszavazott 5000 ft. segélyért, mely áldozatkészség lehetővé tette azt, hogy az 1843. előtti magyar törvényhozás egyik legfényesebb mozzanata irodalmunkban maradandó becsű művel megörökíttessék.

A ház az értesítést tudomásul veszi és hazafias örömmel üdvözli az akadémiát a nagy érdekű műnek megjelenése körüli fáradozásáért.

a képviselőház jegyzője.

Közméletörvényi Bizottság Ür.

Богданъ Шв.

Budapest, 1943. jan. 10.

chick.

4327 eln. szám.

Határidő 1903. január hó 31.

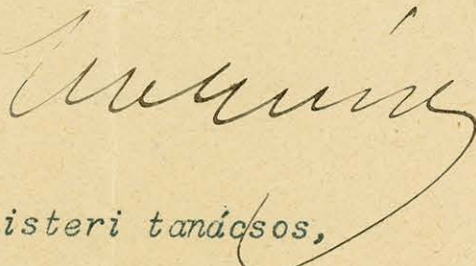
NAGYMÉLTÓSÁGU ELNÖK ÚR!

A francia közoktatásügyi ministerium részéről Nagyméltóságodnak küldött "Inventaire général des richesses d'Art de la France" legújabb kötetének egy példányát azzal küldöm meg Nagyméltóságodnak, hogy az átvételről kiállítandó térítvényt a szállítás körül felmerült hatvannégy fillérnyi összeggel együtt hozzám mielőbb felterjeszteni sziveskedjék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.-

Budapest, 1902. december hó 6-án.

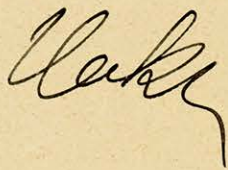
A minister meghagyásából:

ministeri tanácsos,
elnöki titkár.

64. fillér mai
napon átvettem.

Apud 1903. 7/12

Nagyméltóságu

Báró EÖTVÖS LORÁND

a Magyar tud. Akadémia elnökének,

Budapest.

1903. január 11.

Prunke

32. sz.
1903.

Nagyméltósági Emlék Levele!

Picsó emlékei nagy tudásunk Károlyosy Teradionnak emlé-
kegye Péterhárom Temetői mezei kiskönyv ös-
szen 283. lételre színtal, s e mellett a S. O. elj. helyi
jövendő legkisebb könyve, nagyanyja nagy nagy-
sága mindegyik mostanig nem volt képi iskolás fennsár-
tani, s tankötetes gyermekai a szomszédos Hosszúvár
könyvtárba jöttak iskolába. -

Én nagy méltósági M. kir. Etallás is kö-
szörsin, úgy, hogy az oromban a Hosszúvár is
Péterhárom könyvtár felépítésére vállam iskolára a fo-
lyó ében 6000. képmár adományozott, s így az iskola
a folyó is önnel felépült, aromban az önnel felépítés
könyvtár nem 6000, de 9460. k. 84 fillér. Ennek ki-
sága a Hosszúvár is Péterhárom könyvtár által fe-
lelőre önnel könyvtári költség 3460. k. 84 fillér,
mely önnel adójuk arányában fizesse Hosszú-
vár könyvtár által 2135. k. 20. fillér, Péterhárom könyvtár
által pedig 1325. k. 54. fillér. -

Hosszúvár könyvtár, vagyonszerzés könyvtár a
mellett régi iskola helyiségek eladta 4860. koronára,
s így 2135 k. könyvtári kifizetése után még 2200. ko-
ronának a birskárok marad, tehát annak nagy

rum járulnak, semmivel az általam iskolához, de még kére-
pénzek is maradt, sőt az eddig a Tarnói járásnak
térő mintegy 6. költés pénzfelhalmozása is maradt mindössze
3500 - 4000. korona értékben, míg ellenben Székely-
lak község oly nagyra, hogy egy fellelősi vagyona sin-
esen az 1325. k. 54. fellelősi hozzájárulás, adóját a
részben 165. k. 5. pótadóját Terhesi a községi lako-
sok, a kik adójukat is alig-alig bírták kifizetni, ezen
nagy tehemen a vidékiesi Tölgyes községnek). —

Minthogy a vállalkozók az iskola
felújítására költségeit a községnek követték, a
Székelylak község, az fennmunka Tölgyes községnek, hogy
ezen a nagy község részére oly óriási mértékű teher
nemileg aprótsággal; —

a legnépesebb városnak az irántuk
szint a nagy méltóságú Előtt in kegyes niva
előtt, miszerint Dicső emlékeztető Károlyi
János emlékeztető méltóságosként a M:
tudományos akadémiára pénzügyi községnek
felújítási eszéket az iskola építési költségeire
egy bizonyos öngyök, megmaradásra is kinsalványos-
Tarni kegyeskedés. —

Ugyanaz a körülmény is mielőtt maradtam

A nagy méltóságú Előtt inak

Resztvétel
község.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

legálisan az ország

Székely János bíró

Veres János a. v. d. s. t. t. t.

ifj. Hargitai
bíró
Lőrincz Mihály

1
Vrk 1903. január 14.

39. sz.

1903.

Kazymirszónak

Dr. Eötvös Loránd Úr,
miniszter a Magyar Tudományos
Akadémia Elnökeként

Budapest

előzetes észrevétel

Stephánusz király előjónak

amelyben a Stephánusz és
Glossulák királyban felépült
állami iskolai költésének sa-
gály tudományosítására ere-
delem.

//

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Sa Ughely Febr 28. 1903. —

Mélyen szívesen olvasom
Fő titkár Mr. Mélióságnak Uram?

Hogy Mélióságnak folyó hó 14-énél
telt, híves levelére csak ma vála-
thatottak és köszönetet kérek, de ki-
terjedelmesebb oka van a váls, hogy
Mélióságnak levele this Főtitkárhoz
lett irányítva, én pedig már három
év óta újra itten tartom laká-
somal, Sa Ughelyben, s így még a level
kezembe jutott abba is bele felel egy kö-
nyv, s a további a hivatali konfliktus.
gyelő utol a további információkra
vannak, és ten tudom rögtön fel ta-
lálni hivatalos lajka tette miatt.

A konfliktusgyelő Mr. Köbeli értesítés
kereszt, Brás Lanygy Géza a állami
iskola fel állítani költségükön ön-

híntes avomány eimen trivel sem
ahor hová járulni, a megyében fi-
zetni fogja a 5% os iskolai költség a-
dó, éppen egy tréns bómely más ok-
tatói adó fizető. —

Mint hogy a m. t. akadémiának kisp-
halmán olyan vagyon a mely határoz
hozta néven, a mi von a nem jó-
vedelmű, hanem meg lehetősé hódós,
igénybe vevő emléket, illetve semet, —
a mi adó mentes, semles, lévén után-
na még iskolai költség adó sem vehető
tri! —

Fráphalom lakosai valamennyien adó hivat-
tallak, a hite lakóházaiban a a adó tar-
tós egy napjeholdnyi kertjében kívül egyéb
birtokkal nem bírnak, is így a törelet,
1325 korona 54 fillér semmivel a
legnagyobb részben kőrső tárgys, fogja
terhelni, is ha a m. t. Akadémiát itten
szélső, adna azon esetben legnagyobb
részben a kőrső terhelés horgitani —

Ally a nyolcvanas évek végén
Dr Chyzer Thoniel elvőm tréns a

atravésia abba a megalátozás, a későbbi
mára engedelmével az egy nevezett bá-
rói lakás, a mely 5. szobából állott a
belső avánál hirtette a birtokból azon
karafios szövedésként hogy abban népszerű-
tá állították. - És az a igazság a mely kel-
jesen jó munka lett kiváltképpen az a célra
az állomások fel is lett ajándékozva, de saj-
nos ott állott 12 endevőn keresztül
útesen, az állomák a célra kiváltképpen töre-
gés mellett egyébre tudtak gondolni
csak az nem hogy az a helyen a hol a
magyar nemzeti nyelvnek ut törője is
is elvon temetve, a vármegyei hely-
nek fő honfoglalás, a hol a lakosság
még most is a fő nyelvvel, bevilig egy ál-
lami iskolák állították, illetve az a egy ta-
nító korasik. -

Én az iránt még volt állomák kint-
telő is a templom magyari közigazgatási bi-
róskorok husz even keresztül volt sa-
ja egy a közigazgatási beosztásban
még más módon öfke jövedelmek által
mivel az illető volt főispán is volt
tanfelügyelő stb. igen sokan főispán-
tan, de mindazonáltal az a éppen nem finom

választ nyírtam, hogy "Van az akadémia-
miónak elég pénze ha iskolát kell ne-
ki tartson magának tanítás?"

Mert már más emberek jöttek felénk
se is értesült hogy költséggel állami
iskolát, holott azelőtt annak ügye az
ingyen kapott volna és egy nemzeti
hely lett volna megszerveztve; de hogy az
előbbi kényelmek miatt főtart az újra fűz
halomtól; arról felel az ő lelki és
moralis?

Ezért hiány az akadémia meg lehet
a maga kisp. ajánlatát, az akkor nem kell
lehet, az okból de megérthető az előbb fel-
hozottakból az én kérem nékem az
hogy a kőni fűvelés ne méltó -
kassák indoklani. —

Melwiczovnak előzetes feljegyzése

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Feleletre való

LP 39. kt
1903

A t. Elöljáróságnak
Siéphalom.
(: Templénmege :)

Az Igazgató. Tanács f. évi február
22. évi tartott ülésében, a t. Elöljáróság
kérelmére, az állami iskola felállításából
származó községi terhek némi csökkentésül
— a Karáczy Ferenc család iránti
kegyelestől indítva — egyösszesmindenkora
későbbi koronázásig megállapított meg.

Sziveskedjék értesíteni, kiknek
kerék és nyugtatványára küldessék
meg ezen összeg?

Fizetve

Budapest, 1903. márc. 1.

főtiszt

„EÖTVÖS-ALAP.“

12. sz.
1903.

Nagyméltóságú Urunk!

Az „Eötvös-alap“ alulírt képviselői azon aláíratos
kéréssel járulunk Nagyméltóságú Urunkhoz,
hogy, mint minden esetben, így az idén is,
kegyeskedjék a Magyar Tudományos Akadémia
his termét február hó 2-ának délutánjára egye-
sületünknek átengedni, hogy méltó kegyelettel
ünnepelhesünk meg a megelcsöült Bárá Eötvös
György halálának évfordulóját.

Aláíratos kérésünket megismételve, vagyunk

Nagyméltóságú Urunknak

Budapestén, 1903. jan. 9.

az „Eötvös-alap“ nevében
aláíratos polgári

Nádasy Pál
tit. tanácsos, elnök.

Kapuy Károly
titkár

Nagyméltóságú

Bárá Eötvös Loránd Urnak
a Magy. Tud. Akadémia elnökeinek

Budapestén.

40/1903

Hivatalos Bizonyítvány

..... ~~eremel~~ ~~bizonyít~~
ö. Heller Ágostné irasszony kérelmére
eremel bizonyítom, hogy néhai férje,
Heller Ágost, a M. Tud. Akadémia
rendes tagja 1894. nov. 12-ike óta
halála napjáig vagyis 1902. szeptember
4-ikeig volt a M. Tud. Akadémia
főkönyvtárnoka
~~és~~ ~~erem~~ állása ^{hiv. érdemei szerint.} ~~után~~ ~~is~~ ^{severett}
(a M. Tud. Akadémia irattári értekez.) nem élve,
örveg irasszony ~~erem~~ nyugdíjat (erem
végkielégítést nem kapott.

Budapest, 1903. febr.

a M. T. Akad. elnöke.

7 es állás után

7826 szám.

2 / Képesdátum a múlt évi 86513.
sz. a. kélt átutóztatással, van megerősítve
az Akadémianak az esztergomi Sibilor-
nok Herceg-prímás által felterjesztett
ajánlatot jóváhagyó - stílusbeli
megbízottal.

Budapest, 1903 évi február hó 15. évi.
A miniszter meghagyására.

[Signature]
Postálytanácsos.

A magyar tudományos akadémianak.

Urk. 1903. február 21.

2m.

130. H.

1903.

es várahozárában, nem is csatlódott. Valamint a Magyar
Műveltségért vértelenül alatt álló miniszterium, mindegy
az Magyarországi Tanácsok Arca. Bizottságának eddigi
bejövetelei az Akadémia bizottságát az ő javaroltán
nem megalkalmazta az ő már háttérben
annyi tárgyilagossággal és igazságérzettel tanu-
sítottak az ő tanácsaiban és felvilágosítóiban,
ban, hogy az Akadémia elnökeinek és tagjai-
nak allandó bizottsága egyáltalán nem éri
szükségét annak, hogy felekezeti jellegű
beszélgetések is folyócsereket képviseljenek
különösen esetleges felekezeti érdekek bejöveteleire.

Ísőt a végrendelet értelmezésének lehetőségét
sem látja

Joga van Magyar Műveltségért az Akadémia-
nak is hasonló díftelen vizitációkat
Munkáját 1903 márc. 31.

elűke

130 n
1903

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Másolat. Magyar Kir. Kincstári jogügyi igazgatóság. 31373/V. szám.
Közzétételére Br. Eötvös Loránt urnának a M. T. A. elnökeinek. Bu-
dapestre / az Akadémia protokolljában / — Az 1899 évi március 24-én 6857
számú a. kelt itteni átirat alapján a kir. kincstári jogügyi igazgatóság tisz-
telettel értesíti Közzétételre, hogy néhai Székely Arnold volt nagy-
váradi püspök honatékát pótlólag nyitól 34 k. 31 fl forint be.
E összeget is egyházmester, az Akadémia elnöke, és egyházmester a kép-
művelési társulatnak, leendő alapítványként átadandó, feltéve a jogügyi
igazgatóság Közzétételre, hogy a fenti összeg egyházmesteri vagyon 122.
43 fl-nek a. m. kir. alkormányhatóság becsült febrétére írást írt Kész-
mélő társaság. Melyben a jogügyi igazgatóság, hogy a fenti összeg febrétére
következtetve a sokat eljárt és követendő, ehhez képest mel-
tósításra, tehát a pénzfelügyelet megbizomlás és közigazgatás igazolt kép-
viselőjének utasítás, hogy ezen értesítésrel is a fenti összeget valóban megfizet-
ve, a melynek összege Közzétételre, a honaték ellen hona-
diti semmiért részesítve nem megállapított minden nemű igaz-
gatásban a fenti összeg erejéig terjedő sorvadásra írást a miniszter kö-
telezést követve a alkalmi malis becsült, — ezen igazgatóság he-
től felirásában / Kincstári D. em. a. k. 15. sz. / a delélti órában
mischolt jelentkezett. Budapest 1901. évi október hó 6-án, Önkéntesen
sajátkezű aláírás.

Ért. 1901. okt. 16. 496/1901. sz.

Kiadatva a M. T. Akadémia nyelvének. Budapest 1901. okt. 16.
Sily S. V. főtitkár.

Ezen másolat az eredeti értesítéssel min-
denben megegyezik. Minel. hiteltel sajátkezű aláírásom.

Közzététel

13! Az eredeti értesítés a fenti példánál által
annak idején bevonatott.

Trybi Arnoldt hovat.

7/1902.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMA
KÖNYVTÁRA

Felkintetes Pápay György
tanárjelölt úrnak
Budapest

Kivirerem Önt a M. Tud.

Akadémia könyvtárához könyvtárosi
kétszernégyezer (2400:) korona
évi fizetéssel és egyszer (1000:)
korona lakbérillemtérpénnyel, — ^{időiglenes} ~~helyettes~~
minőségben töltött két évi szolgálata
az ötéves korpótlékra néve
beszámítván.

Elvárom, hogy a M. Tud.
Akadémiát ^{erővel is} teljes buzgalommal fogja
szolgálni s a feljebbvalóitól ~~innen~~ ~~innen~~
~~engedelmess~~ Önre rótt kötelességeket
híven fogja teljesíteni.

Budapest, 1903. február 22.

elők.

Nagyméltóságú Elnök Úr!

Kálásan köszönöm Nagyméltóságodnak irántam ismételtén is tanúsított nagybecsű bizalmát, melylyel a vármegyei kir. tanfelügyelőknék a néhai káprizrai báró Wodianer Albert-fele jutalomra vonatkozó ajánlatait, illetőleg kijelöléseit nekem megküldetni s engem a jutalom-díjra névbe kijelölés nélkül alakított birottság elnökejeként emelven is kinevezni méltóztatott.

Efelett való örömmel növeli még az is, hogy Nagyméltóságú Elnök úr kiváló súlyt helyez arra, hogy a bírálói jelentés kartársi körből származék s a kitüntetés értékét és a körülmény is falkozza.

A legbürgöbbsé néptanítók jutalmazására tett idős káprizrai báró Wodianer Albert úr önméltósága 50 ezer koronás alapítványát, „hogy az ösmegnek évi kamata, két egyenlő részre osztva, jutalmul adassék évenként két oly néptanítónak, kik növendékeiket szeretettel nevelik és a leg-helyesebbnek ismert tanmód szerint oktatják; és a legkiválóbb gyakorlati eredményt mutatják fel, s a kiket a népiszkolai tanterületi hatóságok által tett, indokolt kijelölés és ajánlat alapján jutalomra a Magyar Tudományos Akadémia saját kezéből választott birottsága a legméltóbbnak ítél.

A kir. tanfelügyelők részéről a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr önméltóságához felterjesztett s a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából nekem kiadott ajánlatok alapján kései-

tett eme jelentésben figyelembe vettem a jutalom-
díjra ajánlott néptanítóknak, a gyermekek nevelése
és tanítása körül kifejtett gyakorlati munkásságát,
nevelői és oktatói buzgalmát, a gyermekekkel való
gondos és szerető bánásmódját az iskolában és a-
zon kívül, a tanítás helyes módszerét, valamint
annak a gyermek egész lényét fejlesztő erkölcsi ha-
tását és eredményét; továbbá a tanítónak az isko-
lán kívül a felnőtt nép erkölcsének, értelmiségének
és anyagi helyzetének javítása körül kifejtett gya-
korlati fáradozását, végre egyéb, a tanító értékét,
köszönetét, a társadalom előtt emelő jeles tulaj-
donait és tevékenységét."

Az idecsatolt jegyzékben felsorolt elemi nép-
iskolai tanítók mind ezen kiváló érdemekkel bir-
ván, őket a jutalomdíjra a következő sorrend-
ben ajánlom:

- I. helyen: Schmidt Boldizsár, pécs-bányatelepi igazgató-ta-
nítót, 57 éves.
" " Kanovics György, balaton-füredi, kassai és szeretet-
házi igazgató-tanítót, 59 éves.
II. helyen: Mathiasz László, adámföldi születésű ág. ev. vallású,
nagykirályi ill. el. iskolai tanítót, 51 éves.
" " Kovács László, rentai születésű, rom. kath. vallású,
rentai körzeti iskolai tanítót, 43 éves.
III. helyen: Sinka Lajos, gyulai születésű, ev. ref. vallású, kassai
ev. ref. elemi iskolai tanítót, 54 éves.
" " Szabó Gyula, téri születésű, ev. ref. vallású, maros-csúcsi
ill. iskolai tanítót, 50 éves.

Dicsőírettel való kitüntetésre ajánlom:

2. sz. Lóvári László, kassai tanítót, Abauj-Torna-vmegyében.
3. " Jován Antal, marosújvári t., Alsó-Fehér - " "
4. " Molnár Ferenc, bexdani t., Bács-Bodrag - " "
13. " Lukács Dániel, ménső-károlyi t., Bereg-vmegyében.
16. " Vadai László, nagyvárad-i ig. T., Bihar " " "

21. sz. Kun László, kun-ágosthái ig. tanítót, Csánád - vm.
22. " Jüllőn Sándor, kun-ágosthái tanítót, " " "
24. " Lantos Béla, szegedi iskolai tanítót, Csongrád "
32. " Becske Bálint, jános-i isk. tanítót, Gömör "
34. " M. Tóth János, kérdővár helyi T., Háromszék "
35. " Vincze László, földesi tanítót, Hajdu - vmegyében.
38. " Vargha Tivadar, gyöngyösi t., Heves - vmegyében.
41. " Hajtmán Pál, dévai tanítót, Hunyad - vmegyében.
59. " Péter László, vág-sellyei tanítót, Nyitra - vmegyében.
60. " Isoldos Károly, nagy-tapolcsányi ig. T., Nyitra - vm.
61. " J. Csukrácz Róza, mátyásfüldi tanítónő, Pest - m.
65. " Kankovich Májor, modori tképző, igarg. Porsong - vm.
67. " Szabady Gábor, mernyei tanítót, Somogy - vmegyében.
71. " Leugyel László, nyiregyházi tan., Szabolcs - vm.
72. " Marosán Kornél, aranyos-medgyesi t. Szatmár - vm.
75. " Lóczy Már, iglói tanítót, Szepes - vmegyében.
81. " Horváth János, kányi tanítót, Tolna vmegyében.
84. " Erős Antal, affenbányai tanítót, Torda-tranyos - vm.
91. " Siménfalvy Szabolcs, nagy-tornai T., Ugocsa - vm.
94. " Vértes Sándor, urdomb-tóllaki t., Vas - vm.
99. " Salgó Antal, varannói tanító, Kemény - vmegyében.
100. " Erős. G. Lajos, besztercei-bányai T., Kőlyom - vm.

Összesen 40 vármegyéből, továbbá Fiume és Kecskemét városból a megyei kir. tanfelügyelők juttatására ajánlottak 76 tanítót és 3 tanítónőt. Nem ajánlott jutalomra összesen 23 vármegye és Budapest székes-főváros kir. tanfelügyelője.

A nevezett és általam ajánlott tanítók mindegyike olyan, kik úgy a jutalomdíjra, mint a dícsérettel való kitüntetésre teljesen méltók. Ismételtén is ajánlom az 1000-1000 korona jutalom-díjra Schmidt Goldiszár, nécs-bányatelepi igargató-tanítót és Kankovich Györgyöt, a balaton-füredi "Erzsébet"-szervetelház igargatóját.

Nagamat Nagyméltóságod jószágos kegye-
ibe ajánlva, hódolatteljes tisztelettel vagyok
Budapestén, 1903. é. febr. 25. én

Nagyméltóságú Úrnok Úr, Kegyelmes Urannak

legálázatosabb szolgálja:

Lakits Vendel
székes-fővárosi igazgató-tanító

1903. február 26.
Előadó, dr. A.
örökös fődirektor.

Előadói jelentés
a báró Wodianer Albert-
féle jutalomdíj kiosztásáról.

139. sz.
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

57. szám.
1903

Magyméltóságú Elnök úr!
Tehintetes Akademia!

Alulirott aron bizteleltteljes kéjes-
sel bátorodom Magyméltóságodhoz és a Tehinte-
tes Akademiaihoz ^(tudomány) (hogy a Magyar Tudományos
Akademia kiadásában megjelenő "Monimen-
ta Hungariae Historica" cz. vállalat eddig
megjelent sorozatait a vezetésem alatt álló te-
mesvári állami főgymnasium tanári könyv-
tára számára egyes adományként megkül-
deni méltóztatsek.

A vezetésem alatt álló főgymnasium
a nemzetiségektől lakott Délmagyarország
metropoliszában nagy nemzeti és kulturális
missio teljesítésére van hivatva. A magyar mű-
velődés hegemoniáján alapuló nemzeti élet körébe
kell vonnunk azt a vidéket, mely hosszú orszá-
ságon át elszakadva a nemzettől idegen befolyás
alatt élt s melyben a magyarosodás csak a legújabb
időben indult meg s ma is csak lassan halad.

E nagy kiterjedésű vidéknek ifjai gyűlnek egybe
még alig néhány éves intézetünk falai között sa-
mú nehéz, de magaslatos feladatunk epen az, hogy
ezt a generációt már mindenben teljesen ma-
gyarra tegyük a magyar hazánkat neveljük.

Az a feladatunk és törekvésünk hogy megismer-
tessük velük nemzetünk múltját, hogy édes ha-
zánk fölött elviharzott évszázadok diadalmában és
romorúságban gazdag történelmének tanításával
lángot borbantunk és féltő gonddal ápoljuk

tanuló ifjuságunk fogékony szívében a hazasze-
tet tüzet, hogy tökéletes meggyőződésé fejlődve
lelkükben azt a tudatot, hogy egész életük munka-
jának legnemesebb célja hazánk jövő boldogulá-
sának előmozdítása, elválthatlanul oda kapcsoljuk
őket hazánk szentelt földjéhez, melynek a mai po-
litikai és társadalmi viszonyok között, végtelenül
nagy szerepe van valóban munkái, kezei és
nemzeti szellemében növekedett nemzedékre.

E feladatunk teljesítése közben létező
nyomon szerepét érezzük oly műveknek, me-
lyekben nemzeti múltunk emlékei vannak
összegyűjtve, hogy ezek alapján hazánk viszony-
tagságos történetét a lehető legpontosabban előad-
hassuk, letünk hazádok szellemét a régi írók
műveiből hűen idézhessük vissza, erőlt gyűjthes-
sünk ezekből a jelen megújulásához, elcsúszhassuk
a jövő reményét tanítványaink szívében, róval,
hogy a tanításban az eredeti forrásokat merithes-
sük a történelmi igazságot szakiskola falain kívül
a rendelkezésre álló adatok gondos fókusz-
nálásával legjobb tehetségünk szerint szolgál-
hassuk a magyar tudomány és nemzeti művelő-
des ügyét.

Amde egyfelől Pécsvár helyi viszonyai olyanok, hogy kellően fölszerelt és az em-
litett feladat megvalósítására alkalmas könyvtá-
ra egyáltalában nincsen, másfelől intézetünk
meg egészen fiatal, az első felszerelés, kialakítá-
sai nehezégeivel küzd. Iskolánknak örökös
könyvtári hagyományai nincsenek, a most
működő tanári testületnek kell az iskola tekin-
télyét megalapítania, minden erejével oda
kell törekednie, hogy a helybeli és környező
vidéki testvérintézetek mellett egyenrangú
társként vehesse ki részét az igazi tudomány
és nemzeti kultúra elterjesztésében.

Mely hálával adózunk ugyan a
Közlönyöségi Vallás és Közlöny Miniszter Úrnak

ki gondjaiba vette serdülő intézetünket s kegyes
párfogásával ajándékozva meg törekvésünket,
szertartaink és könyvtárunk első fölkeresését
bőkezűségével lehetővé tette. Csakhogy az e célra
szolgáló évi átalány, valamint az esetenként kin-
talványozott ösztöndíjak az egyes tudományágak
között annyira megosztanak, hogy ezekből csak
a semmire sem nélkülözhető műveket szerezhet-
tük be, ily nagyarányú vállalat megvétele leg-
főbbek az a többi tudományágak érdekeinek
lényeges csontkításával történhetnék.

I mert Nagyméltóságod és a Tökintetes
Akadémia mindig élénk figyelemmel kísér-
te és kíséri a magyar nemzeti és tudományos
törekvéseket, bőkezűen támogatta azokat s a-
nyagi áldozatoktól soha sem riadt vissza, ha
azokkal művelődésünk ügyét előmozdithatta,
ezért bátorkodom Nagyméltóságodat és Tökün-
tetes Akademiát arra kérni, hogy a "Monumen-
ta Hungariae Historica" eddigi sorzataival, tör-
téneti tudományosságunk eme kiváló bányájá-
val intézetünket megajándékozzon s ezáltal
nemzeti missiónk teljesítésében hathatósan tá-
mogatni méltóztassék!

Temesvár, 1903. évi február hó 28. án

Nagyméltóságodnak s Tökintetes Akademiának

alázatos szolgálója

Dr. Schönmayr Ferenc

all. fogymn. igazgató!

57. évf.
1903.

1903. március 6.

2870

Magymeltozagu

Cötvös Loránd báró
Úrnak, a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia Elnökének

Budapest.

454
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A Temesvári 'allami főgymnasium
t. Agargató'ságának

Tisztelt Agargató'ság !

F. évi febr. 28-án 57. sz. a. a
M. Tud. Akadémiához a Monumenta
Hungariae Historica adományozása tárgyában
intézet kérelmére szerencsém van értesíteni,
hogy az Akadémia 1890. október 27-én
hatott határozata értelmében kiadványait
ingyen sem iskoláknak, sem intézetek,
nek vagy társulatoknak nem ajándékozza.
Mondtam hogy kiadványaikat ~~is~~ meg,
szerezésért az iskolákra ^{semmi} lehetősége sege,
az elűkölték kése a legmészebb
nemű kedvermények megadására.

A jelen esetben, miután a
mellékelt jegyben arról a kérelmes
szókrat boloi ára 944 kor. 70 fillér,
a követendő föltételek mellett ajánlja
fel a kiadványokat :

1) a boloi ártól elenged 50

%-ot ;

2) a 1. Igazgatóság költési magái, hogy
az ekkéi megpróbált 472 kor. 35 f.

kedvermezőes árt 1903-tól számítva öt
egyenlő évi részletek fogja befizetni és
pedig minden esztendőben 100 koronát,
az utolsó években (1908-ban) 72 kor. 35 fillér.

A mostani igazgatóság /^{írásban} költésessége
vállal arra, hogy e részleteket / minden
esztendőben befizeti.

Ha az első részlet, ~~bekezdés~~
valamint a költési irat bekezdés,
a törzskönyv ösre fogom állítani
és aronnal expedírástom.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1903. márc. 6.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

főtitkár.

154

1903.

/ a tennetvéri főgym.
nőiskola

307. szám.
1903.

Tekintetes Könyvkiadó Hivatal!

Vonatkozással f.é. sept. 8-án kelt
nagybecsű átviatára van mereműm a kuloldo-
lon másolatban megküldeni a "Monumenta
Hungariae Historica" c. vállalat megkapható ro-
zátairól az intézetnek megküldött jegyzétek.

Egyben kérem, hogy a könyvet az
intézet címére minél hamarabb megküldeni
sziveskedjék.

Temesvár, 1903, sept. hó 24.

Hivatali biztaltal

Dr. Lohóczy Bertalan
igazgató.

MASTAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

2870.

Angoukori okmánytár I/II. kötet	Korona
50. —	
Flaxai okmánytár (Codex dipl. part. hung.) VIII. köt.	6. —
Történelmi emlékek I. II ^{1/2} III. IV ^{1/2} V. kötet	84. 75 kor. 150
Magyar levelestár I/II. kötet	6. 40
Magyarországi török kincstári defterek II. kötet (elfogy)	10. —
Horvát történelmi repertorium I/II. kötet	30. —
II. Rákóczi Ferenc levéltára: I. oszt. Had. és belügy I/X. köt.	52. —
Rori, történelmi II. oszt. Diplomácia I/III. köt.	12. —
Török-Magyar magyar történelmi emlékek: I. oszt. Okmánytárak	
III/X. kötet (I. I/II. kötet elfogyt)	28. —
II. oszt. Török I/II. kötet	16. —
Magyar történelmi emlékek I. oszt. ^{Oris a könyvtárak} Okmánytárak XXVI. kötet	1. 20
(a XXVII. kötet elfogyt) XXVIII/XXX. kötet	136. —
II. oszt. Török I/XXXIII 1/2, XXXIV/XXXV. kötet	144. —
III. " : a) Magy. országgy. emlékek I/XI. kötet	70. —
b.) Erdélyi " " I/XXI. kötet	126. —
IV. " : a) Diplom. emlékek az Anjou korból	
I/III. kötet	24. 30
b.) Diplom. emlékek Mátyás király	
Korából I/IV. kötet	16. —

Összesen 802. 90
 az 50% 401. 45
 401. 45

mely öfjegről pránla rüldetk 1^x/29 903
 Történelmi emlékek, mindenkor szeptemberben 100 koronával
 Orsa usalványa behűldve Törökország 27/III. 1903 — 100 kor.

Uránia Magyar Tudományos Egyesület

2 szám.

300
184
136

Nagyméltóságú B Á R Ó, E L N Ö K U R !

Az Uránia Magyar Tudományos Egyesület kebelében működő állandó szobor-bizottság a néhai R U D O L F trónörökös kezdeményezésére megindult Osztrák-Magyar Monarchia czimü nagy szabásu mű befejezte alkalmából felvetette azt az eszmét, hogy a haló poraiban is áldott királyfinak is állíttassék szobor B u d a p e s t e n .

Az Egyesület kérésére Királyunk Ő Felsége az engedélyt a szobor létesítésére legkegyelmesebben megadni méltóztatván, bátorkodom a szoborbizottság által kibocsájtott gyűjtőiv egy példányát N a g y m é l t ó s á g o d h o z idezártnan tisztelettel megküldeni, s azt nagybecsü figyelmébe melegen ajánlani.

teljes tisztelettel

B u d a p e s t e n , 1903. január hó 30-án.

Urbán Urán

ministeri tanácsos.

az Uránia Magyar Tudományos Egyesület ügyvezető elnöke.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagyméltóságú

Báró E Ö T V Ö S L Ó R Á N D urnak,
a magyar tudományos Akadémia e l n ö k é n e k .

B u d a p e s t e n .

U.R. 1903. március 17.
1 pr.

187. sz.
1903.

b

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

981 - I.

-----Sz. Igen bizalmas.

M. E.

NAGYMÉLTÓSÁGU ELNÖK UR !

Az utóbbi időben mind nagyobb mérveket öltő kívándorlás szükségessé tette, hogy az idegenben élő magyar állampolgárok nemzeti gondozásának ügyével is behatóan foglalkozzunk. Az ez érdeemben megindult tanulmányok és tárgyalások során az az eszme is fölmerült, hogy a külföldi magyarság érdekében tett különféle alapítványok kinyomoztassanak s azután gondoskodás történjék arról, hogy az alapítványok kamatai nem ötletszerűen, hanem az összes szükségletek egységes megbírlása alapján tervszerűen használtassanak fel. Ezen alapítványok felkutatása közben az akadémia számadásaiból azt láttam, hogy egy székely kívándorlási alap ottani kezelés alatt is áll s most ez alap dolgában van szerencsém Nagyméltóságodhoz fordulni.

Előre kell bocsátanom, hogy a szóban levő alapot még a legtávolabbról sem kívánom a Magyar Tudományos Akadémia kezelése és rendelkezése alól elvonni s csupán azt tartanám ki -

/

NAGYMÉLTÓSÁGU

B Á R Ó E Ö T V Ö S L O R Á N D u r n a k

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének.

B u d a p e s t e n.

182

vánatosnak, ha a szóban levő alap jövedelmei az alap rendeltetésének megfelelően ugyan, de oly célra fordittassanak, melyben a kormány az Akadémia igazgatóságával meg fognak állapodni.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

B u d a p e s t e n , 1 9 0 3 évi márczius hó 8-án.

U. R. 1903. március 17.

3.

182. 12.
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

3.

Ad 981.

M. E. 1

Bizalmas

Nagyméltóságú Bárá, Elnök Ura!

A Magyar Tudományos Akadémia
„Szekely kirándorlási alap”-jának tárgyában
folyó évi március hó 8-án 981. szám alatt
kelt itteni átirata van szerencsém Nagy-
méltóságod kezes figyelmét tisztelettel
felhívni.

Tegadja Nagyméltóságod kiváló
tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1903. évi július hó 21-én

A miniszterelnök helyett:

Erdősi
államtitkár.

Nagyméltóságú

Bárá Eötvös Loránd
úrnak,

a Magyar Tudományos Akadémia
elnökének.

Budapest.

371.
uj: 1903. január

Stéphanus király előjövénységét. —

Kezességének Előkezlése!

Amikor a magyarországi királyi és iskolai-
vali felépítésre a magyar Tudományok
akadémiája által kegyesen adományozott
200. korona és hálós követéssel ki-
fejezték, egyidejűleg a 39/1903. számú
círással jelölték, hogy a 200. korona segély
követéssel Stéphanus király előjövénységé-
hez hűbelsi méltósággal. —

— Fivőke Tisztelet marad-
ván. —

Stéphanus 1903. évi március hó 31-
i évfordulójára:

Államtitoktartó
kéjessé.

Államtitoktartó

Erk. 1903. március 17.

Tisztelt Biró úr!

Mai napon intézkedtem, hogy a M. Tud. Akadémiától megsemmisített 200 koronás segélyt a M. Földhitelintézet mint az Akadémiára t. Biró úr kezebe postán küldje meg.

Az Akadémia ezen segélyösszeg kiosztásánál néve határozottan kiköti, hogy az ne a lakosok birtokarányában, hanem a segélyre leginkább rá számolt legmegévezett sűrűbb lakosok adóterheinek könnyítésére fordítsanak.

Elvárja az Akadémia, hogy a t. Elöljáróság annak idején bemutassa azon lakosok névsorát, a kiket e segélyben részesíten.

Tisztelettel

Budapest, 1903. márc. 17.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

főtiszt.

183. sz.
1903.

Dr. Első m. ált. birtosító-társaság
2. Igazgatóságának

Fa megboldogultnak

Főth Lőrinc, a M. Tud. Akadémia
rendes tagja köztudomás szerint elhalálván,
erencesen van fölkérni, hogy Fa M. Föld-
hitelintézetnél a M. Tud. Akadémia
leszjében az Akadémia tulajdonaként
örökösi 339. számú 10,000 forintból
álló életbirtosítási kötvénye ellenőrzés,
melyet már most folyósítani igéri a 2.
Igazgatóság, a M. Földhitelintézetnek
mint az Akadémia vagyonkerelőjének
kifizetni méltóztassék.

Feljes tisztelettel

Budapest, 1903. márc. 20.

elűk.

A. M. Földhivatal
pénzügyi osztályának

187. sz.
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Szerencsem van értesíteni, hogy mai
napon felszólítottam az első m. ált.
bírói társaságot néhai Földi Lőrinc
f. l. tulajdonukban lévő életbiztosítási
követények bevételeiről.

Egyresemind feltérem a f. pénzügyi
osztály, hogy Földi Lőrinc reudas
lagi fizetése a mai nappal beérkezett.
Köszönet.

Füzetekkel

Budapest, 1903. márc. 20.

főiskola.

Dr. Első m. ált. közoktatási tanács
Nagyt. Igazgatóságának

Nagykövetség! Igazgatóság!

A M. Földművelésügyi min. az
Akadémia pénztáráról most veszem az
értesítést, a N. Igazgatóság a néh.
Földi törvény életbiztosításáról szóló köv.
vény, a három hónap fenntartásának
mellőzésével, aornál kiutalványozta és
~~valamint az 1902. évi első jutalékot is~~
~~amelyek azt is megigérte, hogy a~~
~~második jutalékot annak idején érinten~~
~~ki fogja szolgáltatni.~~

Fogadják a N. Igazgatóság első
reklám eljárásait, melyek a M. Föld.
Akadémia iránti figyelmük újabb is
tanulmányi adni méltosított, az Akadémia
névelő ösztönös köszönetem nyilvánítását.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1903. márc. 20.

elők

223. rx.

1903.

Tekintetes Elöljáróság!

Értesülésünk szerint Somorja nagyközség levéltáraiban régi országgyűlési irományok őriztetnek, melyek becses adalékokat tartalmazzanak hazai történetünkhöz.

Minthogy a M. Tud. Akadémia a régi országgyűlések történetét külön vállalatban adja ki és e vállalatból már 10 kötet jelent meg, szeretném van a Tek. Elöljáróságot felkérni, méltóztatásuk ez iratokat elismervény és visszavásárlás kötelezettsége mellett a M. Tud. Akadémiának kölcsönözni; vagy pedig, az esetre, ha kikeresésük nagy fáradságba kerülne, megengedni, hogy a július-augusztusi ülések alatt az Akadémiának egy kiküldöttje azokat átérhesse, bennök tanulmányokat tehessen és a felhasználásokat kiemelhesse.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1903. április 2.

Kötői László
elnök.

Somorja nagyközség
Tekintetes Elöljáróságának.

Nagyméltóságú Minister Ur !

F. évi márc. 30. ikán 212. sz.
kelt fölterjesztésembe szerencsém volt
Nagyméltóságodnak a kir. saftelügyelőkhöz
a b. Wodianer-jutalom ügyében tett
ajánlatait ^{minre} mellékeltem ásküldeni.

~~En árgyessel kapcsolatosan~~
~~Errel kapcsolatosan~~ fölhevén Nag.
méltóságodat, hogy a ~~jutalomból~~ legközelebbi
és később is minden ismétlődő alkalmammal
méltóságodhoz a kir. saftelügyelőket fi-
gyelmestelen, hogy a mennyiben az előző
évek ^{ajánlatokat} ~~tett~~ ajánlataikban újra ugyanazon
egyéneket ~~hívni~~ javaslataik ^{zár} köré,
nem örülök, hogy e javaslatok egész
terjedelmében megismételjék; elég, ha
arra az illető személyek megemlézése
után egyszerre csak pár szóval
hivathatnak; Minthogy a saftelügyelők
ajánlatok megőrzésében, az illető javas-
latok könnyű szerrel fel lesznek ^{haszn.} tá-
rálhatók.

/ az előző évi
ajánlatokra

Fogadja Ringold Alb.

Budap. 1903. máj. 4.

chik.

225. sz.
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

902. eln. szám.

Nagyméltóságu Báró, Elnök Úr !

1. adt.
A Londonban 1901 óta működő s az "International Catalogue of Scientific Literature" szerkesztését végző nemzetközi tanácsba, a f.é. március hó 13-án tartott minisztertanács hozzájárulásával Magyarország állandó képviselőjéül Rados Gusztáv, budapesti József-műegyetemi ny. rendes tanárt, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját küldöm ki.

Van szerencsém erről Nagyméltóságodat, folyó évi január hó 27-én, 52. sz. a. kelt nagybecsű átiratára hivatkozva, azzal a felkéréssel értesíteni, hogy az idezárt megbízó levelet Rados tanárnak kézbesíttetni méltóztassék.

Megjegyzem még, hogy Rados megbízatását a külügyminiszter urral - további eljárás céljából - egyidejűleg közlöm.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1903. március hó 21-én.

Nagyméltóságu

Báró E Ö T V Ö S L O R Á N D urnak
a M. Tud. Akadémia elnökének

Budapest.

C¹
Erk. 1903. május 3.

270. 12
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

2.

Kagymélt. Miniszter Úr !

Dr. Schumacher Sándor úr, a
dán irodalmi és kulturális titkára karunkban
a f. év nyarán néprajzi tanulmányokat
végez, és a magyarországi
viszonyokat konferenciáival megismergetni.

Szerencsén van Kagyméltóságodas
fölkérni, néki tartassék engedély, hogy
néki — miként legutóbb 1901. évi —
a m. állami hivatalok összes vonatkozó
szabályait ~~megvizsgálja~~ állíttassék
ki.

Az 1901. évi szabályokkal ide
zárt köldöm meg.

Jogadja stb.

1903. máj. 14.

Üdvözléssel

Kopenhagen. B. 11/5-900.
Reventlowsgade 22

Hochverehrter u. lieber Herr Generalsecretär!

Wie oft sind meine Gedanken nach der
Academie u. Ihnen geflogen, nur in den Ge-
danken war ich ja im Stande die lieben Freun-
de u. das schöne Ungarland zu aufsuchen. Da-
sen Winter bin ich auch dranz gewesen u. noch
will ein hartnäckiger Bronchitis nicht verschwin-
den. Es ist kalt hier, obwohl wir schon im März
warme Sommerläge hätten, dann kam allerdings Or-
kan u. Schneegestöber hinterher, u. wir warten noch
auf schöner warmer Sommerschein. Nur in Un-
garn würde ich Genesung finden, wie im Jahre
1894, wo ich auch das Glück hatte Sie u.

Gyulai Pál mit freier Freundschaft zu bezeugen.
Es ist mir nun in Aussicht gestellt, eine Un-
terstützung zu einer Erholungsreise zu erhalten. Wenn
ich jetzt die Bitte an Sie wagen dürfte, durch
Ihre Güte die schöne gelbe Karte nach beilegen-
des Muster wieder zu erlangen, wäre es mir
möglich am 22. d. Mts. nach Ungarn zu gehen
u. die herrliche Bergesluft zu genießen, wieder
Ihren trüben Mland zu durchdringen u. mich wieder
froh u. frisch fühlen, wie seit langer Zeit nicht.

Darf ich auf Ihre Güte hoffen?

Mit den herzlichsten Grüßen an Sie, Ihre lie-
ben Familie, Herrn Professor Paul Gyulai u. alle
Freunde

Ihr treu ergebener
Aschmayer

101
BrR. 1903. május 14.

Am.

293. sz.
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Berlin, 1903, május 12.

Nagyméltóságú Elnök Ur,

Hálás köszönettel vettem Nagyméltóságodnak j. hó 7. éről
kelt hivatalos íratát, melylyel Nagyméltóságod a magyar
tudományos akadémia igazgató tanácsa nevében, helyesen
tudomásomra hozta, hogy e fényes testület, engemet, tagjainak
sorába felvenni méltóztatott.

Teljesen átérezem erre kitüntetés nagy horderejét s felkérem
Nagyméltóságodat, hogy az igazgató-tanácsnak legőszintébb
köszönetem tiszteletteljes kifejezését, átadai Kegyeskedjék.

Helyesen mondja Nagyméltóságod, hogy a magyar

Nagyméltóságú városiasszonyi

bárá Eötvös Loránt urnak

a m. tud. Akadémia elnöke

stb. stb. stb.

tudományos Akadémia, -igazgató tanácsának tagjait, mintegy
a nemzet bírálni férfainak tanja, kik az Akadémia
szellemi és anyagi érdekei felett önköndei vannak hivatva.

Kedves kötelességemnek fogom tekinteni, hogy e
nemzet hivatásának teljes erőmből megfelelhessenek, s e
tekintetben példányképmül fog szolgálni felejtethetlen
édes atyáim, kik Nagyméltóságod is Regyes átiratában
hivatkozni méltóztatott, s ki majdnem egy fél századon
át, a legnagyobb büszkeséggel vallotta magát a
magyar Tudományos Akadémia igazgató tanácsa
tagjának.

Igazára annak, hogy hivatásomnál fogva
ez idő szerint idegen földön kell élnem, igyekszem
fogok a magyar Tudományos Akadémiával mindig
legszorosabb összeköttetést fenntartani, s boldoguan fogom

magamat érezni, ha itt a külföldön is, bármi tekintetben
az igen tisztelt igazgató tanács szolgálatára lehetnék.

Tegadja Nagyméltóságod Riváló tiszteletem
nyilvánítását.

Högnig = Maria Lajcsi

Évk. 1903. május 19.

M. J. R.

1903.

2

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

3
E. K. 1903. május 26.

Lpm.

322.02
1903.

Kiadatik a K. T. Aka.
dénia I. osztályának.
Budapest, 1903. május 26.

Sz. L. S.
főtiszt.

Kiadatik Goldziker Ignác v. t. tagnak ve-
leményéről, a jún. 8-án tartandó rat-
tifikáció tárgyában.

Budapest 1903. máj. 27.

Sz. L. S.

Goldziker Ignác v. t. is nem fogadja el a
megbízást, mint nem szükséges a jún. 8-án
tartandó ratifikáció tárgyában.

Budapest 1903. jún. 3.

Sz. L. S.
osztályfőnök

Prof. Giuseppe Veronese
R. Università
Padova

Padova 25 mai 1903

Illustre Président de l'Académie
Hongroise des Sciences

Budapest

De retour d'un voyage à Rome je peux
répondre seulement aujourd'hui à votre
aimable lettre du 4 cour. Je ne trouve pas
des expressions suffisantes pour remercier
cette illustre Académie de la haute
honneur qu'elle veut de me faire
en m'aggregant au nombre de ses
membres correspondants étrangers. C'est
pour moi un nouveau lieu de sympathie
pour mes collègues hongrois et pour
la nation hongroise.

Agréer, illustre Président, le témoignage
des mêmes sentiments les plus distingués

Très Respectueusement

G. Veronese

1
Urk. 1903. május 27

325. sz.
1903.

5.

24, HENDERSON ROAD,
WANDSWORTH COMMON,
London. S.W.

Méltóságos Elnök úr!

Élénk örömmel vettem
folyó hó 11. dikiéről Kelt nagy-
rabecsült sorait, melyekben
arról tudósít, hogy a Magyar
Tudományos Akadémia en-
gem Külső tagjainak sorába
igrtatott, és szeretek ezennel
hálámat foglaltatni a
szerintese Akadémiának a
megtisztelésért, melylyel

szerény munkálkodásomat
a magyar történetírás
terén oly dúsan megjutat.
mázi kegyeskedett.

Fogadja, Méltóságos
Elnök úr, kiváló magga.
becsületes nyilatkozását.

London 1903. május 16-án

Wronk Lajos.

Méltóságos

Báró Cötvös Loránd úrnak
a M. T. Akadémia elnökének
Budapest.

Mélt. Gyulai Pál }
" Bauer János } oszt. titkár úrnak

Drága Tagársam!

Az ügyrend 7. §. 9) pontja értelmében
megerősítem az alábbi, hogy az akad.
örömet alatt július, illetőleg augusztus
hónapban
~~határon~~ a főtársak helyettesíteni mel.
főtársak.

Riv. list.

Budapest, 1903. jún. 7.

elűk.

Keszthely, 1903. július hó 2. án.

Méltóságos:
Vasáros-Kaményi Dr. Eötvös Loránd báró úrnak
a magyar Tudományos Akadémia Elnökének
Budapestre.

Gróf Festetics Tassilo Mr. Dr. Excellenciájához mult hó
8-án ³⁰⁶₁₉₀₃ sz. alatt intézett kecses soraira valószínű
van, merre senkinek Méltóságodtól közölni, hogy a gróf
levéltárában való kutatást Dr. Excellenciája Dr. Tharicsóczy
János esperes plébános úrnak engedélyezni méltóztatott,
a miről az esperes plébános urat egyidejűleg értesítettük
arról, hogy forduljon ez ügyben Keszthelyre Parkányi Jó-
sef levéltárnok úrhoz, ki ez ügyben már értesítve lett.

Örökös tisztelettel
Dr. Tharicsóczy János
Főttitkár

Méltóságos Uram!

Azon aláírt kéressel fordulok Méltóságodhoz, hogy engem a Magyar Tud. Akadémia nevében Tiszteletos Társulod és Nagyméltóságánál ajánlani és a mellékelt folyamodvány kért. kúrálatára való engedélyt szívesenre kiértékelni kezessék. — Iraknói Méltóságos úr biztatására bátorodtam ez ügyben Méltóságodhoz, mint Főtitkárhoz, fordulni. Ha csak magam folyamodom ö. Nagyméltóságához, nagyon könnyen válassza se méltosága levelemet, de ha a M. T. Akadémia ajánl, bizonyára meghallgat.

Kéremet megújítva vagyok

Pákar Püspöki 1903. V/7

iszékv. Kis Kollégájára
dr. Karácsonyi János

Méltóságos

Dr. Kálmán Főtitkár úrnak

356 Budapest.

Nagyméltóságú

Főf. Festetics Farkas

az aranygyugyas rend lovagja, valóságos belső
titkos tanácsos, kir. főpohárnokmester stb. stb.
úrnak

Kecskemét

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagyméltóságú Kir. Főpohárnokmester Úr!
Kegyelemes Uram!

Dr. Karácsonyi János bihar-püspöki
esperesszébéanos úr, a M. Tud. Akadémia
lev. tagja, egyik legkiválóbb történeti
íróunk, ~~ki~~ már eddig is számos
nagyszerű munkával gazdagította irodal-
munka s legújabbán a régi magyar
nemzetségek történetével foglalkozik,
melyről három kötetes nagy munkája
nemrégiben jelent meg s nemcsak
a benne feldolgozott történeti ^{alkalmas} adat,
száma, hanem kritikai módszerével
fogva is ^{újabb} hárni történeti irodalmunk
egyik legkimagaslóbb terméke.

Nagyméltóságod nemességének

./.

gárdag levélárát önjelölt átküldésük,
szerecsém van Nagyméltóságodhoz interest
folyamatos legmelegebb ajánlatommal ide
csatolva átküldeni.

Fogadja stb.

Budapest, 1903. jún. 8.

elűb

356

SZÉKELY EGYESÜLET.

Titkári és pénztári hivatal:

Budapest, VII., Vörösmarty-utca 19.

SZEKELY EGYESÜLET

233. szám. -

1903.

TEKINTETES AKADEMIA!

Az akadémia mélyen tisztelt igazgató tanácsa által az alulírt Székely Egyesület részére a Magyar Földhitelintézetnél "székelyföldi munkások számára keresetforrások közvetítése" érdekében a székely kivándorlási alapból 1902. évre rendelkezésünkre bocsátott 800 -nyolczszáz- korona felhasználása ügyében szerencsénk van a következő tiszteletteljes jelentést előterjeszteni:

1. miként múlt évi jelentésünkben számszerint tiszteletteljesen kimutattuk az 1901-re engedélyezett 800 korona segélyösszegeből rendelkezésünkre maradt 131 korona 38 fillér, ehez az összeghez hozzáadva a tekintetes akadémia által az 1902. évre adott 800 koronát, jelen alkalommal összesen 931 korona 38 fillér felhasználásáról kell számadásunkat bemutatni;

2. a hiteles másolatban tisztelettel idecsatolt a., b., c., d., és f., jegyü kimutatások szerint a Székely Egyesület pénztára részéről összesen kifizettetett oly egyéneknek kik munkában való elhelyeztetésük idejére vagy szülőföldjükre való haza utazhatás költségeiben való támogatásra szomoru helyzetük következtében segélyre szorultak, részint közvetlenül saját pénztárunknál, részint pedig az illető egyének személyes elhelyezése körül fáradozó megbízottunk Borszéký Soma ur utján összesen 1423 -egyezer-négyszázhuszonhárom- korona.-

./.

a. b. c. d. e. f.
5 db. melléklet

ERK 1903. június 19.

Méltóságos Előkelő Úr!

F. hó 15-én 233. sz. w. kelt beszámoló
előterjesztése szerintem van a M. Tud.
Akad. Székely kivándorlási alapjának terhére
800 kor. díró utólagos ide mellékelve
ásküldeni.

A végösszeg fölemelése tárgyában
nyilvánított óhajtam nére sajnálattal kell
Méltóságodat értesítenem, hogy az Igazgató-tanács
határozatából ekkor nem lehet a költségek
is az alap évi jövedelmére nem bír el
nagyobb megterheléssel.

Kiv. tiszt.

Budapest, 1903. jún. 19.

Székely
főtitkár.

378. sz.
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

- a) Nagy. Károlyi Árpád
 b) Főtiszt. és Nagy. Panschab István
 apát és kir. tanácsos úrnak
 Lilienfeld

c) A patriarchai levéltár t. Igazgatójának
 Veleence

Josephinischer Herr Oberst.
~~K. Hofr.~~

Herr Michael Otok,
 Privatprofessor in Eger (Ung.)
 von Josephin. mit Unterstützung
 der Ung. Akademie d. Wissenschaften
 die Ringverge für die Eger
 Hofbibliothek, Director des Győr
 zu schreiben, zu welchem Befehl
 sein bisher gesandter Brief
 in deris der Lilienfelder Abtei
 in diesem Kommando vorbringen
 möge. beabsichtigt

Es fällt mir ein, dass die
 Ung. Akademie d. Wissenschaften
 die öff. Bibl. für Josephin.
 wollen den obigen Brief für
 die Bibliothek des Hofes
 selbst zuweisen und ihn
 in einem Briefe zu bitten
 für Unterstützung.
 Josephinischer

Otok Mihály főcáliskai
 tanár Egerben, Győr láelő egyri
 és elzet rándékorik megírni
 s otteli vállalkozását a M. Tud.
 Akadémia anyagi segélyezésben re.

resiti. Eddig gyűjtött adatkészlet
 a nyáron
 a) a bécsi áll. titkos levéltár
 b) a lilienfeldi apátági "
 c) a veleencei patriarchai "

ide vonatkozó adataival önjelenté kiegészíteni.

A M. Tud. Akadémia nevében
 becsületesen van tisztelettel fölkeréni,
 hogy a reverens tanár úrnak a kutatás
 megengedni és öt buvárlataiban támogatni
 méltósságok.

Elv. titk.

Budapest, 1903. jún. 20.

- a) főtitkár
 b) c) elnök.

Budapest 24 giugno

Illustrissimo Signor Direttore

Il signor Michele Otrub, professore
nella scuola Reale di Eger (Ungheria)
si è proposto di scrivere la
biografia di Ladislaus Pytker, arcie-
vescovo della suddetta città di Eger,
nel quale suo proponimento
egli gode del sussidio dell' Ac-
cademia ~~di~~ Ungherese delle
Scienze.

Intendendo egli completare
il relativo materiale finora
da lui raccolto coi dati che
egli spera poter rintracciare
nell'archivio patriarcale da
Lei diretto, mi permetto di
pregare la S. V. Illma, a
nome dell'Accademia ~~delle~~
Ungherese delle Scienze,
di voler accordare al sud-
detto signor professore il
~~per~~ permesso di ricerche in
questo archivio e di confor-
tarlo del suo valido appoggio.

Con anticipati ringraziamenti

Suo devotissimo

presidente

385. /
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Nagyméltóságú Elnök úr!

Köszönettel!

A Magyar Tudományos Akadémia engem azon nagy kitüntetésre
mildított, hogy reudes tagjai díszes sorába felvett. Engedje nagyméltóságú Elnök
úr, hogy ezért szívem mélyéből fakadó Köszönetem kifejezhessem. Azt a
fogyt, hogy a nemzet legelső tudományos intézete szorong körköröséimel és
jóindulattal fogadja és így meggyőzően jutalmazza, életem legdrágább emlékei
közé kell sorolnom. Szentövéül fog ez szolgálni arra, hogy az Akadémia
megestor feladataival valószínűsége körül, habár csak gyenge erővel de azért
őszinte lelkesedéssel magam is közreműködjem.

Mély tisztelettel

Nagyméltóságú Elnök úr

legbiztosabb szolgálója

Budapest 1903. június 26-án.

Korossy János

Nagyméltóságú Uram!

Boldogult édes anyóm, - néhai Deák
Lőrinczné szül. Varga Terén, - a
„Magyar Tudományos Akadémia“
felügyelete alatt, - a „Kaxinczy“
alapítványt kezelő bizottmány re-
széről, - mint néh. Kaxinczy Natáli-
ának első férjétől: Varga József-
től leszármazott leánya, - kisho-
rú gyermekeinek neveltetése cél-
jából a f. alatt mellékelt eredeti
okirat tanúsítása szerint évi
200 forint = 400 korona segélypénz-
ben részesített. —

A f. alatt csatolt kereset-
levél tanúsítja, - hogy én néhai
Deák Lőrincznek és néhai neje szül.
Varga Terénnek vagyok leánya,
ily módon Kaxinczy Natálianak
unokája, - hazánk költésze és
irodalma megteremtőjének, - az
örökne nagynevű Kaxinczy
Ferencnek pedig dédunokája
vagyok. —

Férjem: Rónay István, az
„Atheneum“ irodalmi és nyomdai
rézvénytársaságnál mint művezető

a 3% alatt ideiglenes helyhatósági
bizonyítvány tanúsága szerint is
havi 160 Korona fizetéssel van al-
kalmazva; - s mivel sem nekem, -
sem férjemnek magánvagyonunk
nincsen, - magunk és három gyer-
meink fentartása s Különösen
gyermekneink neveltetése tekinteté-
ben is férjem esetély jövedelmé-
re vagyunk utalva. -

Gyermekneink közül legidősebb
Rónay István nevű fiunk, - aki
most végzi a soproni Katonai fő-
reál iskola utolsó évfolyamát és
a jövő tanévben kerülne a Ludo-
vika Akadémia első tanfolya-
mába; - második fiunk: Ró-
nay Pihámér, - aki a budapes-
ti IX. kerületi Keresets utcza-
i polgári iskola IV. osztályába
jár, - s akit hajlamaihoz képest
a jövő tanévben a felső kereskedel-
mi iskola első osztályába szeret-
nénk tanulmányai folytatása
erélyéből feladni; - harmadik
fiunk pedig Rónay Kálmán, -
aki most még elemi iskolai ta-
muló. -

Skülei kívüink örömmel van-
telve, - mert látjuk, hogy gyer-
meink az Isteni gondviselés
által józan és szel, - tanulási vágy-
gyal, - szorgalommal és jó maga-
viseléssel vannak megáldva; -
mely körülményeknek igazolá-
sára ex úttal csak a 4% alatt
csatolhatjuk; - de szükség esetén
felhívásra - az illető tanintéze-
stől beszerzendő külön okmá -

nyomat is beszereshetjük. -

Most hangortatott örömiün-
ket azonban a mi nagy fájdalom-
unkra és jövői aggodalma-
inkra-lelohasztja anna szomo-
ri körülmény, - hogy férjem-
nek szerezni jövedelméből -
melynek legnagyobb részét
az 5% alattival ecsetelt bete-
ges állapotomnak gyógyitta-
tása emésztí fel, - gyermekeink
neveltetésére költségünk nem
telik és már azon pontnál
vagyunk, hogy gyermekeink-
nek tovább való képeztetését
- bár azoknak e célra való
rátermettségük megvan, -
kénytelenek vagyunk megpra-
bitani, - s gyermekeinket a
bizonytalan jövő sorokunknak
minden segély nyújtás nél-
kül átengedni. -

Minderekenk felsorolása
után aláíratlak esedezem Nagy-
méltóságodhoz, - kegyesked-
jék kieszközölni azt, - hogy
a Magyar Tudományos Aká-
demia kezelve alatti, "Karin-
czy" alapból részemre, mint
néhai nagy barátnőfia: Karinczy
Ferencz adunokája részére
gyermekeim neveltetése céljá-
ból a már boldogult néhai édes
anyám által is oly célra elvezett
segély folyósíttassék. -

Nagyméltóságos Úrnak

aláíratos szolgálja:

Rónai István

Magyméltóságú
baró Cötvös Lóránd
úrhöz, -
a Magyar Tudományos Aka-
démia Elnökéhez

Budapecsten.

aláíratos kérelme:

Rónai Gótvánné
mül. Beák Ilona buda-
pesti lakosnakh f. l. VIII. ker.
Kémeth u. 11. sz. 4. em. 15. ajtó:

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIÁ
KÖNYVTÁRA

a „Kaxincey” alap-
ból leendő segély-
nyújtás iránt.

Nagymellesságu Báro' Mr.
Kegyelemes Uram!

Rónai Istvánne', szül. Deák Flóra fér-
vényét, melyben a Károcsy-
alaptól segélyért esedezt, mely tisz-
telettel van szerencsém Nagymellessá-
god elé' terjeszteni. Folyamodót ismerem,
s bízgatom róla Excellenciádat, hogy min-
den pártfogásra érdemes. Arra az alá-
zatos kéressel járulok tehát Nagymellessá-
god legyes színe elé': ha való lehetse-
ges, mellőztassék a kérvényt ledvezően el-
intézni: egy sorsüldözött, de érdemes csalá-
dot tesz vele boldoggá.

Tegnap Nagymellesságra mely tisztelettel nyilva-
nitásom

Budapest, 1903 jún. 28

Amellett

Urk. 1903. július 6.

Sm.

H. O. S. v. z.
1903.

66

39034 szám.

Nagyméltóságu E L N Ö K U R !

F.é.máj.hó 30-án kelt becses megkeresésére megengedtem, hogy Zolnai Gyula dr.bpesti V.ker.áll.főgymn.r.tanár az 1903/4 tanév folyamában csupán heti 7 órában tanítson.

Minthogy azonban Zolnai Gyula már 6 éve /1897/óta a középiskolai tanításnak kárával legfeljebb heti 6-7 órában tanít, sőt két éven át teljes szabadságot is kapott, felkérem Nagyméltóságodat, hogy a nevezett tanár által teljesített tudományos munkálkodás tekintetében olykép méltóztassék intézkedni, hogy jövőben ne kelljen őt tulajdonképeni tanári kötelességének teljesítésétől elvonni.

Budapesten, 1903 évi július hó 21-én

Nagyméltóságu

Bárány E Ö T V Ö S L Ó R Á N D urnak,
a Magyar Tudományos Akadémia elnökeinek.

Erk. 1903. július 22.

Zolnai Gyula dr. órái számának
leszállítása.

426. sz.
1903.

Visszavárólag köröltetik
Zolnai Gyula l. t. úrral.
Budapest, 1903. aug. 17.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A M. TUD. AKADÉMIA
FŐTITKÁRI HIVATALA.

Budapest, 1903. aug. 1.

Nagyméltósági Elnök Ur!

Gyulai Pál öméltósága, mint helyettes elnök, följó
évi júliushó Érepe Taján, azt a felhívást
intette hozzám, hogy a magyar tudomá-
nyos Akadémiát a Kassán jul. 26-án
megnyitandó Rócsi-eccklyemuseum ün-
napélyén, több kirüldött társammal együtt
képviseljem.

Midőn szerencsém van Nagyméltósá-
godnar híztelettel jelenteni, hogy megbíra-
tásomban híven eljárván, Akademiánk üd-
vözletét Kassa város Ézönsége előtt néhány
szóval tolmácsoltam: egyuttal éötelese-
gemnar tartom röviden liemelni, hogy
ez a Kassai ünnepély a hazaszerke rendezett
Rócsi-ünnepélyértől lényegesen külömbözött.

Nem volt az csupán a hazafiság alkalmi
felbuzdulása, hanem volt történelmünk egy
fényes korszakának emlékerben és eccklyértben
való samulságos felmutatása, mely becsületet

válik a rendes bizottságnak, A bemutatott tárgyat és
válaszoltat bennünket azon kor emberei
és viszonyai köré; és tanulságos beszélget
hozott és szinte ényosított a
viszonyok tanulságos összehasonlítására.

Meg vagyok győződve, hogy Akademiánk
történelmi osztályának tagjai fel fogják
használni a jó alkalmat arra, hogy a Kossán
összeállított történelmi emlékeket megismerjék,
és a hazai kultúra javára irodalmi,
leg is értékesítsék.

Ezen reményemmel kifejezés mellett
kérem Nagyméltóságodat, hogy jelentésemet
a Ter. Akademiával közölni kezvesse.

Egyébként fogadja kiváló tisztele-
temmel öszinte kifejezés, mellyel
vagyor Nagyméltóságodnak

MAZAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Resz szolgálja

Lilinszky Mihály
a m. t. Akadémia r. Tagja.

J
Aug. 1903. Augustus 6.

436. 02.
1903.

UDEN
TODOMANTOS ARABÉHA
KONTVÁRA

4.

Nagy-méltóságú Miniszterelnök úr!

Férfi magamnak 8^{án} 981-I. sz. alatt Nagy-méltóságot hívva.
tallói Blöde igen bizalmasan azon tételt intézte hozzá:
nem tartanám-e hivatalomban, hogy a m. tud. Akadémia
kereténél állt levő "Székely Hivatalnokai alap" jövedelmei, az
alap rendelkezésének megfelelően, oly előre fordításának,
melyben a m. kir. kormány s az ^(Akadémia) Magyar Tanácsa közösen
megfogadott állapotban.

E bizalmas kérdésre még férfi magam harában először,
vagy valahol Székely Hivatalnok volt miniszterelnök úr
0^{án} Eszékén, kifejeztem az a meggyőződésemet, hogy az Magyar
Tanácsa kétségkívül hozzá fog járulni a tervezett
közös megalkotás érdekében.

Székely előterjesztésemet szívesen van ezennel
írásban is írnék, tájékoztatásul tisztelt meggy.
gyeztem, hogy az Akadémia kereténél állt "Székely
Hivatalnokai alap" jelenleg 48501 kor. 03 fiktívre van,
mely ötféle 28501 kor. 03 fiktív pénztárába már
be van fizetve, 20.000 korona pedig a Královánszky
örökösök által 1905-ös évi fog befizetendő.

Független Nagy-méltóságot hivatalos kifejezéssel
nyilvánítását.

Schludersbach 1903 augusztus 13^{án}

elűk

Kérem ezt a levélképet, elűk úrhoz a hivatalos meggy. elűk.
s az a "expedíció".

Székely

48645 szám

1903.

Folyó évi július hó 1-én 400 szám alatt a m. kir.
földművelésügyi miniszter úrhoz intézett általa hoztam
jutatott felterjesztéseire értesítem Nagyméltóságodat, hogy
a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából a folyó
évi nyarán és őszén a magyar alföldön végreendő geophysi-
kai mérések eszközésében Nagyméltóságodnak segédkerő
dr. Pékár Derső és Steiner Lajos részére nyílt ajánló-levelet
állítottam ki, melyet a nevezetteknek leendő kézbesítés vé-
gett egy példányban idearátan megküldök.

Budapest, 1903. évi július hó 17-én.

W. K. M. J.

Nagyméltóságú
bárá Lőtvös Loránd úrnak
a magyar tudományos Akadémia Elnökének.

Érh. 1903. aug. 24.

445.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Dr. Elisch úr meghírókai kézbesítették

3545. eln. szám.

Nagyméltóságu Elnök Úr !

2 sz.
Az orosz főkonzulnak a miniszterelnök urhoz intézett és általa hozzám áttett átiratát, melyben a Közép-Ázsia és a szélső kelet tudományos felkutatására alakult nemzetközi egyesület ama határozatának végrehajtásával foglalkozik, hogy a fent említett tudományos cél érdekében országonként külön bizottságok alakittassanak, van szerencsém idemellékelve Nagyméltóságodnak a vonatkozó nyomtatott jelentés kíséretében tárgyalás végett visszakérőleg megküldeni.

Budapest, 1903. szeptember hó 14-én.

A miniszter meghagyásából:

miniszteri tanácsos.

Nagyméltóságu

Bárá Eötvös Loránd urnak,
a M. Tudományos Akadémia elnökének

Budapest.

Érh. 1903. sept. 19.

456.

Enőki megbírából síves véle,
mennyadás vége kiadásik
Goldriher Ignác r. t. úrnak.
Budapest, 1903. sept. 19.

Szilárd
főtitkár.

sr 456. sz.

1903.

Tisztelt Öntály !

A nagymélt. vallás- és közoktatásiügyi m. kir. Miniszter Úr
f. hó 14-én 3545. sz. leiratát, melyet véleményadás
végezt. körölte Goldsieber Ignác r. taggal, akinek van
tagtársunk véleményével együtt a 4. Öntályhoz áttenni.

Tisztelettel

Budapest, 1903. sept. 29.

Szilágyi
főtiszt.

3 4 4 9 .

-----I.

M. E.

B I Z A L M A S .

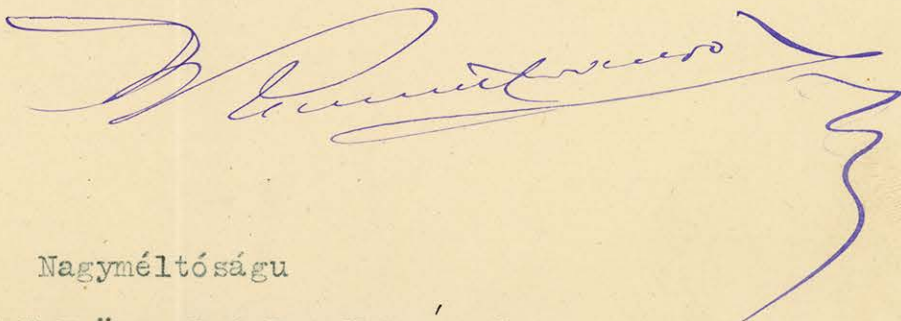
N A G Y M É L T Ó S Á G U B Á R Ó, E L N Ö K U R !

Volt szerencsém venni folyó évi augusztus hó 13-án 439 szám alatt kelt becses átiratát, melyben Nagyméltóságod abbeli meggyőződésének méltóztatott kifejezést adni, hogy az Akadémia kezelése alatt álló és 48501 korona 03 fillérnyi "Székely kivándorlási alap"-nak valamely együttesen megállapítandó célra leendő fordításához az Igazgató Tanács hozzá fog járulni.

Midőn Nagyméltóságod e szives közléseért őszinte köszönetet mondok, van szerencsém tisztelettel felkérni, méltóztassék az alapítólevél másolatát velem közölni, mert csak ennek alapján tehetném meg az alapítvány jövő évi kamatainak mikénti felhasználása iránt való konkrét javaslatomat.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

B u d a p e s t e n , 1903 évi szeptember hó 14-én.

Nagyméltóságu

báró E Ö T V Ö S L O R Á N D úrnak,

a Magyar Tudományos Akadémia elnökének

B U D A P E S T .

k . s . k .

Érk. 1903. sept. 19.

457.

In alapítólevél másolatának
beküldésér kéri

Budapest, 1903. sept. 19.

Szilágyi

főtitkár.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagyméltóságú Miniszterelnök Úr!

F. hó 14-én 3449. sz. a. a. kelt
bizalmas leiratára örvencsém van Nagy-
méltóságodat értesíteni, hogy az Akadémia,
mely kerelt & vékelj kivándorlási alap,
szó vonaskorlag alapítólevelél nincs
az Akadémiának elhelyezve. Munka
az alapítványtörvény Kralovánsky György
öröndékes és rendeltetését ~~előz~~ világszám
felkutatási 1869. július 23-án alkotott
végrendelete, melynek 17. paragrafusát
szól:

Fogadja stb.

Budapest, 1903. sept. 21.

elők.

54286 szám.

Nagyméltóságu Elnök Ur!

V. A hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat elnöke által a régi Dácia romániai és erdélyrészi területeinek nemzetközi egyezmény alapján való felkutatása tárgyában hozám benyújtott folyamodást, Muzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségének erre vonatkozó jelentésével együtt, ./. alatt idecsatolva, visszavárólag oly kéréssel küldöm meg Nagyméltóságodnak hogy a kérdésre nézve jelesül arra, hogy minő kérdések megfejtése volna kívánatos azokon kívül melyek a római utakra és sánczokra vonatkozólag már eddig tétettek, nagybecsü véleményét nyilvánítani méltoztassék.

Budapesten, 1903. augusztus hó 6-án

A miniszter helyett:

Zilinszky
államtitkár.

Nagyméltóságu

Báró Eötvös Loránt urnak, a m. tudományos akadémia
elnökének

Budapest.

1
GK 1903. Sept. 22.

2m.

465.12.

1903

Kiadatik a G. Tnd.
Akadémia II. osztályának.
Budapest, 1903. Sept. 22.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Főtitkár.

Állásuk és arányuk.
Pisztoros

Aug

22. 21. 22.

Készítetve 1903. 10/X Hpl

N a g y m é l t ó s á g u B á r ó U r !

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy nagy szülötte, **D E Á K F E R E N C** születésnapjának 100-ik évfordulóját folyó évi október hó 17-én és 19-én a nagy hazafi érdemeihez méltóan meg fogja ünnepelni s egyuttal az ünnepély folyamát a következőkép állapította meg.-

I. Október hó 17-én délelőtt 9 1/2 órakor az ünnepélyes közgyűlés megnyitása a vármegyeház nagytermében.-

II. 10 órakor a zalaegerszegi plébánia-templomban ünnepélyes isteni tisztelet, amelyet Méltóságos és Főtisztelendő Dr. **I S T V Á N V I L M O S** szombathelyi megyés püspök ur tart, és amelyen a törvényhatósági bizottság tagjai az ünnepélyre meghívott vendégekkel testületileg vesznek részt.-

III. Az ünnepélyes istenitisztelet után a törvényhatósági bizottsági tagok a meghívott vendégekkel a **D E Á K**-térre vonulnak, hol a vármegye alispánja koszorút helyez **D E Á K F E R E N C** ércszobrára a vármegye közönsége nevében.-

IV. A koszorú elhelyezése után az ünnepélyes közgyűlés folytatása a vármegyeház nagytermében a következő tárgysorral:

1., Ünnapi beszéd, amelyet Nagyságos **H E R T E L E N D Y F E R E N C** törvényhatósági bizottsági tag, országgyűlési képviselő ur tart.-

./.

471/1903

2., A *D e á k F e r e n c* tanulmányi ösztöndíj" alapítása az alapító oklevél kiállításával, és ennek kapcsán közönetnyilvánítás az alapítványi tőke gyűjtőinek és adományozóinak.-

3., A vármegye alispánjának jelentése a *D E Á K F E - R E N C* családja sírboltját magában foglaló kehidai kápolna helyreállításáról s ennek kapcsán, a kápolna fenntartására a megyei törzsvagyonyból 400 Koronával egy külön alap létesítése az alapító levél kiállításával.-

4., Felirat intézése Ő Felségéhez, Apostoli Királyunkhoz, Legkegyelmesebb Urunkhoz, a vármegye hálás közönségének nagyfia iránt táplált elenyészhetlen kegyeleme megnyilatkozásairól.-

V. Október hó 19-én délelőtt 11 órakor a kehidai kápolna ünnepélyes beszentelése Nagyságos és Főtisztelendő Dr. *R H É - D E Y G Y U L A* veszprémi kanonok és zalai főesperes ur által.-

Anidőn erről szerencsénk van értesíteni, egyuttal hazafias üdvözléssel meghívjuk a vezetése alatt álló tudományos egyesületet az ünnepélyre.-

Z A L A E G E R S Z E G E N, 1903 évi szeptember hó 17-én.-

C S E R T Á N K Á R O L Y sk.-

a l i s p á n.-

Ragnelt.

Jf. Siechenyi Béla ig. és t. l.
úrak

Ragneltóságú Gróf Ur!
Megtisztelt Baglarsan!

A M. Tud. Akadémia f. hó 5-ikén
tartott összes ülésén elhatárota, hogy a
Lala-Egyetem f. hó 17-ikén tartandó
Deák János- emlékünnepén képviselői
fogja magát a Ragneltóságodat kért
föl, hogy kezeletűk kifejezés^{adandó} ar
ünnepe részünni ~~méltoskod~~ s hogy
úgyis a szobor talapzatán legyen méltos,
társuk.

Miköz a határozatról Ragneltó-
ságodat értesíteni örvencsem van, egyrészt
sietek tudomására juttatni, hogy az Akadémia
konokija f. hó 16-án az alispáni hivatal-
hoz érkezve fog Lala-Egyetemre értemi.

Fogadja stb.

Budapest, 1903. ok. 6.

főtisztán.

Lala vármegye

tek. alispáni hivatalának

Lala-Egermeg.

A M. Fud. Akadémia f. hó
5-én tartott összes ülése körönként vette
a vármegye meghívó levelét a Deák
József emlékére tartandó ünnepélyre s
fölkérte gr. Szechenyi Béla kormányzó, val.
belső titkos tanácsos urat, a M. Fud.
Akadémia igazgató és tiszteleti tagját,
hogy az emlékiratok alapraírása segge
le a M. Fud. Akadémia honoráját.

az ünnepélyen képviselője és

Az Akadémia honorája f. hó
16-án fog Lala-Egermegre érkeeni a
4. alispáni hivatal címére.

Tisztelettel

Budap. 1903. okt. 6.

főtisztos.

24. 10. 1903. 2. 2.

Az ünnepélyre szóló meghívó kapcsán van szerencsém értesíteni, hogy folyó évi október hó 17-én az ünnepélyes közgyűlés befejeztével d. u. 1¹/₂ órakor az Arany Báránéhoz czimzett vendéglőben diszebed lesz; október hó 19-én pedig a kehidai kápolna ünnepélyes beszentelése után az ünneplő közönség a járás székhelyére, Zalaszentgróthra rándul ahol szintén diszebed lesz.

Ennélfogva van szerencsém fölkérni, hogy arról, valjon kíván-e részt venni a 17-iki diszebeden, engem, arról pedig, valjon kíván-e kocsit Kehidárról Zalaszentgróthra és részt vesz-e az ottani diszebeden, a zalaszentgróthi járási főszolgabírókat október 5-ig értesíteni sziveskedjék.

Végül tekintettel arra, hogy az ünnepély rendező bizottság készséggel gondoskodik az *ünnepélyre meghívott vendégek számára* Zalaegerszegen lakásról: van szerencsém felkérni az i. t. vendégeket, hogy arról, valjon kívánnak-e és hány szobát, engem ugyancsak e hó végéig értesíteni sziveskedjék.

Megjegyzem, hogy 17-iki diszebeden egy teríték ára 6 ~~for.~~ 50 ~~for.~~ *1. 13. kor.*

Zalaegerszeg, 1903. évi szeptember hó 17-én.

Csertán Károly s. k.,

alispán,
az ünnepély rendező bizottság elnöke.

1
E. G. 1903. Sept. 26.

H. 71. 12.
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

9.

478

Bécs Julius 29-1903

Turgetures haam!

A Magyar Tudomány
Akadémia (Főtitkari
Hivatala) felkérésére
fejezés emléket
abban a megtér
tetteiben volt mind
rehabilitálni, hogy bár
pesti természeti al-
kalmakból átengedte
az Akadémia elár

csanokhat a ravatal
felállítására.

Mind² ezért a magam
és családum nevében
járt¹ köszönetem²
fejezem ki a M. T. U.

Áhadtörvényre, a
melyek való¹ tartó²

És az, ¹Stenben meg
boldorult² fején, ³úgy

megszeged hangszó¹
kérem Escentia²

hogy ebből kétszáz
tízötven és ötven.

Alkalmazásával
statistika szerkesztés.

Gracia Excellentia
igaz tiszteltetés
mijelenségét

Gracia Excellentia

Grk. 1903. p. 1. i.

478. az.
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

2.

A vall. és közh. Miniszternek

Pagymelő-sági Miniszter Úr!

Szerencsém volt f. évi május hó
14-ikén 294. sz. a. Pagymelő-ságodat
fölkérni, hogy az M. Fud. Akadémiára
az évre szóló országos dotációját kinsal,
vágyaim melórtassék.

Mintfog az minden ideig nem történt
meg s az esztendő immár ~~közeledik~~
vége felé közeledik, bátor vagyok
kérsémet megújítani.

Is a körülmény, hogy nincsen
törvényhozásilag megszavazott állami költség,
vetés, véleményem szerint, nem lehet
akadályozó a kinsalványomnak, mintfog
itt nem egyresemindenkora ^{s egy esztendőre} engedélyezett
összegekről, hanem állandó, évről-évre
megújuló országos ~~sz~~ segélyről van szó,
melynek folyóvái tétele nélkül az M.
Fud. Akadémia ^{révnytelenség, benne} egész működése ^{fejeződik}
~~alapítványi~~ ^{alapszabályai} törvénykezéssel nyitni
akadna.

Fogadják stb.

Budap. 1903. okt. 2.

elnyújt
fölkérni.

Jóváírás 63
II 11.

34631.szám.

Nagyméltóságu B á r ó , E l n ö k U r!

Vonatkozással a magyar tudományos akadémia főtitkárának f.évi május 15-én 298.sz.a. kelt jelentésére a csatlománnyok visszazárása mellett, van szerencsém Nagyméltóságodnak a Margitai József csáktornyai áll. tanítóképző intézeti igazgató birálati díjának utalványozására vonatkozó rendeletem másolatát nevezett igazgató értesítése céljából tisztelettel megküldeni.

Budapesten, 1903.szeptember 26-án.

A miniszter meghagyásából

T. Szendrői Lajos

miniszteri tanácsos.

Nagyméltóságu

B Á R Ó E Ö T V Ö S L Ó R Á N D urnak,
a Magyar Tudományos Akadémia Elnökének.

Budapest.

U. G. 1903. okt. 12.

3m.

493. fr.
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Nagymellettősigi Minister Ur!

Mely tisztelettel alulírottat kegyes volt Excellenciád 1901. december hó 8-én 84326. számú rendeletével a Román-Petre-féle akadémiai pályázatra beérkezett munkák megbirálása végett egyik bírálótagul kikiűldeni.

A bírálatra beérkezett hat irónak 24 munkája. Mely tisztelettel alulírott a legnagyobb figyelemmel olvastam át ezeket a munkákat s mondottam el szakértői véleményemet felölük. Két hónapot vett igénybe e 24 munka alapos átnézése és megbirálása. A bíráló-bizottság az én több ióból álló terjedelmes bírálatomat fogadta el s az ott kifejtett elvek alapján hívta fel az aránylag legjobb mű íróját munkájának átdolgozására. Az átdolgozás megtörténvén, ugyancsak a tudományos akadémia főtithári hivatala ismét alulírottat bizott meg a pályanyertes munkának újra való átolvasásával s a bírálattal. Ez is több hetemet vett igénybe, mert a munkák írója a régieken kívül két egészen új könyvvel pályázott.

Arra kérem Excellenciádat, legyen kegyes ezen terhes, fárasztó munkám után a bíráloi tiszteletdíjat kegyesen megállapítani és engedélyezni!

Mivel a román iskolákban a magyar nyelvnek a tanítására vonatkozó fontos vezér- és tankönyveknek

493/1903

szakszerű megbírálásáról van a szó, melyeknek használha-
tósága ügyében nagy munkát végeztem, mely tisztelettel for-
dulok Excellenciádhoz, hogy ezen a magyar nyelv tanítása
ügyében tett munkásságomat kellőképen legyen egyes hono-
rálni.

A fent említettek támogatására van szerencsém a
bírálo'-bizottságban felvett jegyzőkönyvet mellékelni s kérel-
memet a tudományos akadémia főtitházi hivatala útján
küldeni Excellenciádhoz.

Nagyméltóságodnak!

mely tisztelettel

Csáktornya, 1903. május hó 6.

alázatos szolgája:

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Margitai József
igazgató.

Másolat.

Jegyzőkönyv

Felvétellett Budapesten, 1902. április 29-én, a magyar tudományos akadémia által hirdetett Román-Petre-pályázat bíráló-bizottságának ülésén.

Jelen vannak Joannovics György elnök, Szinnyey József dr., Hobóth Oskár dr. a tudományos akadémia részéről, továbbá Boga Károly dévai és Margitai József csáktornyai áll. tanítóképző-intézeti igazgatók, mint a vallás- és közoktatásügyi ministerium kiküldöttjei.

1.) A bíráló-bizottság megalakulván elnökeül Joannovics Györgyöt, jegyzőül Margitai Józsefet választja meg.

2.) Előadó jegyző jelenti, hogy a pályázatra 6 írásnak 24 munkája küldetett be részint kéziratban, részint nyomtatásban.
U. m.

1.) Limba maghiara, ista Petrisioru Teodor.

2.) Gyakorlati magyar-nyelvtanítási könyv, ista Ancusa Romulus.

3.) Berlitz módszere a modern nyelvek elsajátítására.

4.) Magyar nyelvgyakorló-és olvasókönyv (4 db. német iskolák számára és 1 füzet kézirat román iskolák számára) ista: Maitoufy Maiton és Gokler Antal.

5.) Cours de limba maghiara, Praktischer Lehrgang, Ungarisch Lese- und Sprachbuch, Ungarisch-deutsche Gesprächslection, összesen 4 könyv, ista Loránd Gábor.

6.) Utmutató vereskönyv (magyar s román nyelven), Vereskönyv a magyar olvasás és írás tanítására (magyar s román nyelven), Magyar nyelv és olvasókönyv, összesen 8 könyv, ista Láng Mihály.

493/1903

Nagymélt. Gr. Khuen. Hedevig Károly
m. kir. Belügyminiszter Urak
Budapest.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

±, minthogy a főlevéltárnoki állás el időszerűsége
úgy látszik, hogy egyezzen

Hivatkozva Nagyméltóságod elődjének
1901. évi június 14-én 47301. sz. a.
kelt elhatározására, orvoslásom van ±
Nagyméltóságodat főkérni, hogy a M.
Tud. Akadémiától az orsz. levéltár-
nak átengedett irományok fejeke
Diplomatariumok vásárlására az ére-
sedékes kéresem (2000) korona
összege az Akadémia peértárái
kerelő M. Földművelésügyi Minis-
ternek méltósággal.

Fogadjon stb.

Budapest, 1903. okt. 13.

elűk.

Nagyv. Wlassics Gyula vall. és
körlet. Miniszter úrnak

Nagyv. Magyar Miniszter Úr!

A M. Tud. Akadémia 1898. évi
Román Petre körség adományából pályadíjat
tűzött ki olyan gyakorlati magyar nyelv-
könyvre és hozzá való vereskönyvre,
mely oláhajtű népszerűen III. és
IV. osztályban volna használatos. A beér-
kezett munkák meghirálásában részt vett
Nagyv. Magyarok meghirálását két pceda-
gógus bíráló, „kik véleményét voltak
hivatva mondani, vajjon engedélyezhető-e
a nyelvkönyv az iskolákban”. (i. d. az
idei v. mellékelt 1898. ^{Ákad.} Értekező
101. füzet 260-261. lapján.)

A jutalomdíjat az idev. elnyerte
Láng Mikály pápai áll. tanítóképző-intézet
igazgatója. A bíráló bizottság jelentését me-
reuséim van az 1903. Akad. Értekező
163-165. füzet 482. lapján // alatt
fölbíróként.

III.

A pályanyertes szerző III. a. ide írt
leveleben most azt leír, hogy műve, melyet
nyomatásból kinyomtatott, értékelte, a
képzésért díjazott approbáltatik.

Mintegy ez az ügy kizárólag a
Könyvtárságok ügykörébe tartozik, re-
sponsum van az erre vonatkozó
főbejegyzésben.

Fogadja stb.

1903. október 14.

elnök

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

498. sz.
1903.

Nagyságos Főtitkár úr!

Néhai Miksa Sándornak: „Erdély történeti névtára” című,
az Erdélyi Országos Múzeumtól námonvva átkészít kézirata
visszatérő levele iránt ideai szeptember hó 1-én 416 m. a. hoztam
intézet Nagyságos Főtitkárára csak most lehettem még kir-
kesséssel nyilatkoztatomat azon okból, mert Miniszterem ál-
tal Udvarhelyvármegyére monographiája megírása végett
már a levelet beérkezett elutazva lévén R. Udvarhelyre: és
hiszen juttat kezeimhez s én, a munkálatai megindításával,
s az adatgyűjtéssel az egész vármegyére sorú letéve való keze-
zésével, folytonosan rendelkezél és lévén foglaltva, sőt a vi-
selték gyűjtéssel magam is nemlgesen foglaltakva időt ma-
gammal a világra helyeséggel nem szabhatam; most
azonban kezem azon kéresemet fejezem ki Nagyságos iránt,
hogy minális a mostan lévő kézirata az Akadémia írásle-
ben teljes biztonságban van én azt munkáimnál még nem
használtam, használni pedig akarom, mert előkére-
seim rá, már még vannak leve: legyen képes Nagysá-
gos annak tovább is vállam hasznára a királyi Múzeum
Tudományosságát megköm. Remélem, hogy jövő évben azt
felhasználni alkalmam legyen. —

Tajnálom, hogy az Akadémiai ülésen még egy-
ideig részt nem vehetek; de itt is a magyar tudó-
mányosság ügyét nézve remélem, hogy azon ha-
zafiak szíveségből, a lelt munkáimhoz atakhat mel-
giltoktek — a mint ez iránt már is birtam vögyel-

1
Erd. 1893. okt. 30

Másolat. Az eredeti a M. T. U.

Egyetemi Könyvtárában

498.

7 Ad 164-1893

Kam. elatt van.

Ks. 1903. sept. 22 in

Erdélyi
Igazgató

[Zarab Eler v. Leg. Kérelmet a
T. Igazgatóság nives fizetésebe
ajánlja]

Budapest, 1893. okt. 30

Szily Kálmán

a M. T. U. elnöki hivatalában

[Borovszky Sándor Kérésére, az al-
lás Szily Kálmánra]

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Méltóságos Iváncovits Gábor rómsági
püspök úrnak
Rorsnyó.

Méltóságos Püspök Úr!

A nógrádmegyei tanítóegyesület
elnöke, Kohár Gábor úr ^{szívesen felhívta} ~~felhívta~~ a
M. Tud. Akadémia figyelmét arra,
hogy néhai Szabó István karári
plébánosnak és az Akadémia l. tagjá-
nak sírdombja teljesen elhanyagolt
állapotban van, és fölkérte egyetemenként
az Akadémiát, hogy mintán sem
a körég nem érvet kegyeletet elhanyagol
jövője iránt, sem utódja, sem
ismerősei nem gondoskodnak róla,
gondoskodjék maga az Akadémia
arról, hogy jeles tagjának a sírja
ily árván és elhanyagoltan ne mar-
adjon.

Mintfog az Akadémia hatása,
körébe nem tartozik elhanyagolt tagjai
sírjának gondozása, legyen szabad
(az Akadémia I.-ső osztályának ajánlása)

Méltóságod becses figgelmébe ajánlanom
e nagyérdemű egyházi férfit emlékére, ki
a M. Tud. Akadémiának is egyik
hivatalos tagja ~~és~~ a classica-philologia
jeles munkása volt. Méltóságod bírónya
találni fog rá módos, hogy ~~ne~~ el,
a gondolatban állapothoz ^{levo} ~~hagyatott~~ ^{sz} soká jelenlétül és el,
hagyatott ne maradjon.

Fogadja stb.

Budapest, 1903. nov. 10.

elűk

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

505. M.
1903.

3 9 8 2.

M. E.

I. *Bizalmas*

NAGYMÉLTÓSÁGU ELNÖK UR !

Mint Nagyméltóságod hivatali elődömnök folyó évi márczius hó 8-án 981.szám alatt kelt átiratából tudni méltóztatik, itt az az eszme merült fel, hogy a külföldön s különösen Romániában élő magyarság érdekében tett különféle alapítványok kinyomoztassanak s azután gondoskodás történjék, hogy az alapítványok kamatai nem ötletszerűen, hanem az összes szükségletek egységes megbírálása alapján tervszerűen használtassanak fel.

Ez eszme életképesnek is bizonyult, mert az alapítványok egész sorát sikerült felkutatni és kamatainak^k rendszeres felhasználását biztosítani. Folyó évi augusztus hó 13-án 439.szám alatt kelt becses átiratával Nagyméltóságod is kötelező készséggel abbeli meggyőződésének méltóztatott kifejezést adni, hogy az Igazgató Tanács kétségtelenül hozzáfog járulni az Akadémia kezelése alatt álló "Székely kivándorlási alap" kamatainak felhasználása körül tervezett közös megállapodás eszméjéhez.

N a g y m é l t ó s á g u

B Á R Ó E Ö T V Ö S L O R Á N D

valóságos belső titkos tanácsos urnak, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének

B u d a p e s t e n

h. s. h.

ARADÁSI MUSEUM
MUSEUMS
205

A dolog elvi része ekként elő lévén készítve, folyó évi szeptember hó 14-én 3449 szám alatt kelt átiratommal volt szerencsém Nagyméltóságodat felkérni, méltóztassék az alapító levél másolatát velem közölni, mert csak ez alapon tehetem meg az alapítvány jövő évi kamatainak miként való felhasználása iránti konkrét javaslatomat.

Nagyméltóságod erre folyó évi szeptember hó 21-én 457.sz. alatt kelt becses átiratával tudomásomra méltóztatott hozni, hogy alapító levél nincs, de közölni méltóztatott Kralovánszky György végrendeletének ide vonatkozó pontját, melyből azt láttam, hogy a nemeslelkű hagyományozó intencióinak leginkább az felelne meg, ha az alap kamatai a Romániában fenálló magyar tannyelvű iskolákat kiváló eredménnyel végzett gyermekek hazahozatalára és itthoni kiképzésére fordítanók.

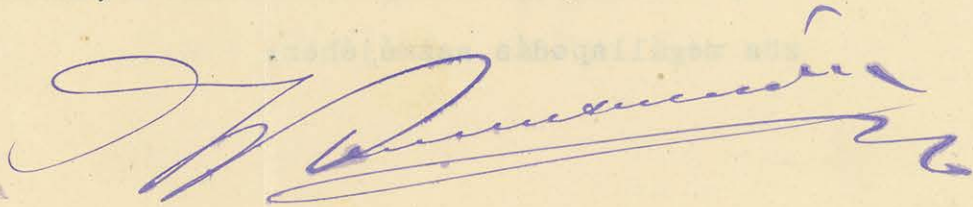
Van szerencsém Nagyméltóságodat tisztelettel felkérni, méltóztassék most már a dolgot az Igazgató Tanács elé vinni, annak határozatát velem közölni s engem lehetőleg a folyó év vége előtt az iránt is tájékoztatni, hogy az 1904. évben az alapítvány kamatai előre láthatólag mennyit fognak kitenni.

Végül Nagyméltóságod különös figyelmét kívánnám felhívni arra, hogy a jelen kérdés bizalmasan és a nyilvánosság teljes mellőzésével volna intézendő.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1903. évi október hó 18-án.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

G
VK. 1903. október 23.

513. sz.

1903.

Société des Bollandistes

14, rue des Ursulines,

Bruxelles.

28 Octobre 1903.

Monsieur le Président

J'ai l'honneur de vous proposer, au nom de
mes collègues, l'échange régulier de notre recueil
„Analecta Bollandiana „ avec les publications de
votre Académie de la Classe Historico-philosophique.
Les „Analecta „ s'échangeant actuellement avec les
publications de toutes les Académies de l'Europe,
et avec celles d'un grand nombre de Sociétés Savantes.
Notre Bibliothèque est malheureusement très peu
fournie en publications concernant votre pays. Nous
osons espérer que vous voudrez bien nous aider à
combler cette lacune.

Veuillez agréer, Monsieur le Président, l'expres-
sion de ma considération très distinguée

Kiff. Dechaya y

Monsieur le Président de
l'Académie des Sciences. Budapest.

Monsieur le Président,

L'Académie Hongroise des Sciences accepte avec plaisir l'échange proposé des "Analecta Bollandiana" avec les publications de ^{sa} ~~notre~~ classe historico-philosophique - dès l'année 1904. Mais ~~comme~~ comme notre bibliothèque voudrait bien posséder la collection complète de vos Analecta (dès 1882 ?), j'ai l'honneur de vous proposer, qu'on nous envoie tous les volumes parus jusqu'à présent, et dans ce cas nous enverrons à votre société les ouvrages désignés par vous (à peu près à même prix) dans notre liste de publications historiques ci-joint.

Comme échange

Veuillez agréer, Monsieur le Président, l'expression de ma considération très distinguée.

Le secrétaire général

U. H. 1903. Oktober 31

523. H.
1903.

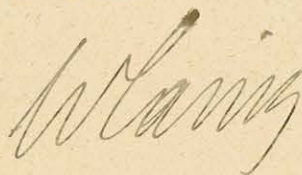
A vallás és közoktatásügyi m.kir.minisztertől:

4239 eln.szám.

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége ez évi november hó 3-án kelt legfelső elhatározásával állásomról való lemondásomat legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott.

Midőn erről az Akadémiát szives tudomás végett tiszteletteljesen értesíteni szerencsém van, megragadom az alkalmat, hogy szívem mélyéből mondjak köszönetet azért az odaadó támogatásért, amelyben engem mindenkor részesíteni méltóztatott.

Budapest, 1903. november 3-án

A Magyar Tudományos Akadémiának,

Budapest.

U. R. 1903. nov. 5.

529. 12.
1903.

2.

A vallás és közoktatásügyi m.kir.minisztertől:

4368. eln. szám.

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége folyó évi november hó 3-án, Bécsben kelt legf. elhatározásával engem vallás és közoktatásügyi m.kir.miniszterré legkegyelmesebben ki-nevezni méltóztatott.

Van szerencsém erről az Akadémiát tisztelettel azzal értesíteni, hogy a minisztérium vezetését mai napon átvettem; s egyúttal kérem az Akadémiát, hogy hivatalos működésemet nagybecsű támogatásában részesíteni méltóztassék.

Budapest, 1903. november hó 7-én.

Herminyus

A Magyar Tudományos Akadémiának.

1903. november 11.

537.07.
1903.

3.

Nagyméltóságú Miniszter úr!

A M. T. Akadémia főnöke november 30-án tartotta
Örökös ülésén fölhatalmazott Excjédukat november 7-én az
Akadémiához intézett levelében, melyben Valtér és Hőssoktatár
újra miniszteri ~~tanács~~ ^{tanács} megfigyeléseket az Akadémiáról
az adományok ~~klássa~~ ^{klássa} főlhatalmazott, hogy hiva-
satos ~~tanács~~ ^{tanács} tanácsadókban részesítve
Az Örökös ülés örökművét és készített azzal,
melyet Excjédukat nagybecsű levelében, s megfigyelte azzal,
hogy mind magam, mind az Örökös Akadémia nevében is
mely tisztelettel kijelentem, hogy nemcsak az Alap-
szabályai 10 §-ában megállapított hűbességű fogva
állott Excjédukat, mint a magyar kultúra jelenlegi leg-
főbb örökös mindenkor lesz szolgálatára, hanem azon
biztos reményben is, melyet Excjédukat nagybecsű levelében
oly kiváló mértékben ~~tanács~~ ^{tanács} megfigyelte, hogy azt a jóindulatot
s azt a ~~tanács~~ ^{tanács} magyarság tanácsadók
miniszteri székén Akadémiánál ismét mindenkor ta-
nácsadók, Excjédukat sem fogja tőle megvárni, hanem
tanácsadók fogja ~~tanács~~ ^{tanács} tanácsadók céljai elmozdításában
getni a fogja magyarság céljai elmozdításában
mely tisztelettel főlhatalmazott, hogy hiva-
satos azzal, hogy hiva-
satos.

St. H. H.

M. M. Mezei Albert
Miniszter úr

MAGYAR PESTALOZZI

A GYAKORLATI NEVELÉS KÖZLÖNYE.

— A SZÜLÉK ÉS TANÍTÓK RÉSZÉRE. — MEGJELENIK A NAGY SZÜNIDŐ KIVÉTELEVEL MINDEN SZOMBATON. —

Előfizetési díj egész évre 8 korona, mely összeget négy részletben is lehet törleszteni.

A lap szellemi részét illető közlemények a felelős szerkesztő lakására : Ujpest, Lőrinc-utca 51. sz. a. címzendők.

A kéziratokat nem adjuk vissza. Bérmentetlen leveleket nem fogadunk el.

Szerkesztőségi iroda : Budapest, VII. Dohány-utca 44.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos :

HAVAS GYULA Dr.

Főmunkatárs :

HARSÁNYI KÁLMÁN

Segéd-szerkesztő :

TOMCSÁNYI JÁNOS

Az előfizetési és hirdetési díjakat a felelős szerkesztő nevére, Ujpest, Lőrinc-utca 51. sz. a. kérjük küldeni.

A lap küldésére vonatkozó felszólamlások Tomcsányi János segéd-szerkesztőhöz Mátyásföldre (Budapest mellett) intézendők.

A hirdetések 1 hasábos garm. sorát 24 f.-jével számítjuk.

A vallás- és közoktatástügyi m. kir. Ministerium valamennyi kir. tanfelügyelőséghez intézett 49841. számú felhívásával elrendelte, hogy a tanfelügyelőségek a „Magyar Pestalozzi”-nak saját hatáskörükben való terjesztéséről gondoskodjanak, s azt iskoláknak, tanköröknek és nevelési kérdések iránt érdeklődő magánosoknak erkölcsi és anyagi támogatására ajánlják ; 93558/1901 sz. 1902. február 3-án kelt rendeletével pedig meghagyta, hogy minden állami népiskola rendelje meg ; a földmívelési m. kir. Ministerium 34903/IV - 1. számú rendeletével az összes gazdasági szakintézetek igazgatóságának az intézet részére, a székesfőváros tanácsa pedig az összes fővárosi iskoláknak megrendelésre ajánlotta.

Nagyméltóságú Baró. Elvök Ur!
Kegyelmes Kram!

Mély tisztelettel esedezem, kegyeskedjék az Akademia emeleti kis üléstermét f. hó 29. én délelőtt és ha lehetséges, minden hó utolsó vasárnapján - ugyancsak délelőtt - a Magyar Pestalozzi Társaságnak felolvasó ülés tartására díjtalanul átengedni.

A Társaság célja az idefogott alapszabály tanúsága szerint a gyakorlati pedagogiát kultiválni és népszerűsíteni. A felolvasások sorát Bodnár Zsigmond egyetemi magántanár kezdi meg, báró Eötvös Józsefnek a „Nővérek” című regényéről

MAGYAR PESTALOZZI

A GYAKORLATI NEVELÉS KÖZLÖNYE

A SZÜLŐK ÉS TANÍTÓK RÉSZÉRE MEGJELENIK A NAGY SZÜNDŐ KIVÉTELEVEL MINDEN SZOMBATON

Első évfolyam 1. szám, mely 1893. november 10-án jelent meg.

<p>Az előfizetőknek a kiadások díját a legközelebbi számban kell megfizetni. A legközelebbi számban a kiadások díját a legközelebbi számban kell megfizetni.</p>	<p>HAVAS GYULA DR.</p>	<p>A kiadások díját a legközelebbi számban kell megfizetni. A legközelebbi számban a kiadások díját a legközelebbi számban kell megfizetni.</p>
--	-------------------------------	---

írt tanulmányával, az első ülés második tárgya
pedig Jomcsányiné- Czukrácz Róza Tanító "elő-
adása, A magyar nemzet lovag-erényéről."

Alázatos kérelmet megújítva
maradtam

Nagyméltóságod

alázatos szolgája

Budapest, 1903. november 10-én

Dr. Havas Gyula
ny. kir. tanfelügyelő,
a társaság elnöke.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1903. nov. 12.

/m.

ist. saulmányával, az első ülési mávodik tárgya
pedig Fomcsányiné Czukrácz Róza saulmányo-
adása, A magyar nemzet brag-erényéről.

Alajos herceg saulmánya

545. sz.

maradtan.

Vagyonsági iratok

1903.

alajos herceg saulmánya

Művet, 1903. november 16-án

dr. Havas Gyula
ny. kir. saulmányozó,
a tárgyat elvise.

Arany János-Társaság * Temesvározt.

7.
1903.

Nagyméltóságú Elnök Úr!

Van szerezésünk Nagyméltóságodat s Nagyméltóságod útján a Magyar Tudományos Akadémiát mely tisztelettel értesíteni, hogy Temesvár székhellyel, a m. kir. belügyminiszter nr 70.874/1903. sz. engedélye alapján, az egész Délvidékre kiterjedő munkakörrel Arany János-Társaság néven magyar irodalmi társaság alakult, mely f.é. október hó 15-én tartott alakuló ülésével megkezdte működését.

Midőn ezen körülményt bátrak vagyunk Nagyméltóságod bejes tudomására hozni, bizalommal fordulunk Nagyméltóságodhoz, mint a Magyar Tudományos Akadémia elnökéhez, hogy a Társaságot szerezny munkálkodásában hatalmas erkölcsi tekintélyével és befolyásával támogatni méltóztassék.

Errel kapcsolatosan bátorkodunk kérni Nagyméltóságodat, hogy társaságunk részére az I. Nyelvtudományi-osztály eddig megjelent kiadványait díjtalanul megküldeni s errel társaságunkat anyagi segítségben is részesíteni méltóztassék.

Bátorságot vettünk mellékelve a társaság alapszabályait mely tisztelettel megküldeni.

Kiváló tisztelettel

Temesvár, 1903. október 19.

Léneskározy
főtthár.

Reudlinayleuoh
elnök

Raboleskamibek
alelnök.

557/1903

A ROZSNYÓI PÜSPÖKTŐL.

2947 SZ.
1903

3
1 3
I, ag. nēl' b' d' a' g' i' P' a' r' o', E' n' o' k' u' r'!
3
R' e' g' e' l' m' e' s' u' r' a' m'!

3/ Stenben boldogult Szabó István, egy-
házmegyém volt allosópapja, kazári plebanos, birkelyének gondosa Erdé-
ben 1847. évi 10. évi 539 sz. alatt volt magyarsági meherességre van szerezésén
Szagmeltósalgának teljes kisértéssel jelenéni, miszerint a birkelyének gon-
dosatásának és emlektjével való ellátásának rigét leguabbán a matraki espre-
rességi kerület papja, a hová a boldogult is tartozott leteleben, Kovács Péter,
eg. prepost, alesperes, salgottarjani plebanosommal ellen, vette kezébe.

Bogacza Bagnmellts ágyad mely kistéletem
összinté nyilváníthat, melyet wafok
Bagnmellts ágyadnak
Pruszyr, i 903 november 14

aláíratos Szolgája:
n.
Jánnorintfalv
Kossuthi úti püspök.

3/3
Szegméltyősgű Eötvös Lőrinc br. u. b. t. t. Műszak,
a Magyar Tudományos Akadémia Előke

Будapest.

GYK. 1903. november 19.

559. sz.
1903.

Intomásvétel végett
Közöllesek a H. T. Akadémia
I. osztályával.

Budapest, 1903. november 19.

Szilágyi
József.

Nagyméltóságú Báró, Elnök Ur !

A jövő évben tartandó sz.-louis-i /Egyesült Államok/ világkiállítás európai kormánybiztosa hozzám intézett megkeresésében közölte velem, hogy e kiállítással kapcsolatosan 1904. évi szeptember hó 19-től - 26-ig terjedő időben nemzetközi tudományos és művészeti kongresszus fog tartatni, továbbá, hogy ezen kívül e kongresszus osztályaival némi kapcsolatban még más szaktudományi kongresszusok is rendeztetnek az alább megjelölt napokon. Még pedig:

Nemzetközi orvostudományi kongresszus szeptember 26 - okt. 1.

Nemzetközi jogtudományi kongresszus szeptember 26 - október 1.

Nemzetközi villamossági kongresszus szeptember 12 - 17.

Nemzetközi mérnöki kongresszus október hó 1-je körül.

Nemzetközi fogászati kongresszus . Idő nincs megállapítva.

Az említett kiállítás kormánybiztosa ez alkalomból arra kért fel, közöljem vele azon magyar szakférfiak jegyzékét, kik e kongresszusok valamelyikén résztvenni szándékoznának és a kiknek ez alapon meghívót küldethetne.

Minthogy kívánatosnak látszik, hogy e kongresszusokon a magyar tudományos és művészeti világ is lehetőleg képviselve legyen, felkérem Nagyméltóságodat, hogy a meghívandók jegyzékének összeállítására érdekében segítségemre lenni, a meghí-

./.

Nagyméltóságú

Bárá Eötvös Loránd urnak,

a Magyar Tudományos Akadémia elnökének,

Budapest,

vásra számot tartó szakférjiek jegyzékét összeállítani és nekem minél előbb megküldeni sziveskedjék.

Szükségesnek tartom azonban megjegyezni azt is, hogy nem állami kiküldetésekről van szó, s így az említett kongresszusokon résztvevőket anyagi támogatásban nem részesíthetném.

Budapest, 1903. december hó 9-én.

Vereinyi

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

1
GKR. 1903. december 15.

596. sz.
1903

2.

96183 szám.

Nagyméltóságu Báró, E l n ö k U r !

Szerencsém
A néhai id. báró Wodianer Albert féle alapítványt érintő 1900 évi máj.hó 11-én 240 sz.a.kelt becses átiratában foglaltakhoz képest kibocsátott körrendeletem alapján az eddig beérkezett tanfelügyelői jelentéseket mellékleteikkel együtt van szerencsém Nagyméltóságodnak az ügyrendi szabályzat intézkedéséhez képest tisztelettel átküldeni, és egyuttal Nagyméltóságod becses tudomására hozni, hogy a kijelölő bizottságba a vezetésem alatt álló miniszterium képviselőjében Halász Ferencz és Kacsorich Mihály dr. osztálytanácsosokat küldöm ki.

Végül van szerencsém a folyó évben felvett minősítési táblázatot is megküldeni.

Budapesten, 1903 évi december hó 4-én.

A miniszter meghagyásából:

U. S. S.
miniszteri tanácsos.

Nagyméltóságu

Bárá E Ö T V Ö S L Ó R Á N D urnak,

a M a g y a r Tudományos Akadémia e l n ö k é n e k .

1
U.R. 1903. december 15.

Nagy esemény.

597. sz.
1903.

a) A magyarországi tanítóképző bizottság
s. igazgatói tanácsának.

b) A vall. és közokt. min. kir. miniszterének.

A br. Wodianer-alapítvány ügy-
rendi szabályzata értelmében az
ezen jogtalom rendelkezése hiányos
bizottság már j. évi december hó-
ban megkezdte működését.

Exerensium van emellett a
főfeladat, hogy a bizottságban a
min. vall. és közokt. miniszterének
tan. tanítóképző bizottság
részéről két tagot kiküldjenek és
nevelés és lakosságok a H. Tan.
Akadémia főtitk. hivatalánál
mellőlt közzé kell tenni a
Kiváló tanácsnak.

c.) Teljesítő Lakásos Pénz
igazgató tanácsának,
Budapest.

Tisztelt Igazgató Mr.

Az Elnök úr b. Éjsz. megbírá-
sából exerensium van T. Igazgató
szóhoz állomai a kir. tanfel.
ügyelőknek a Wodianer-füzet,
laurea vonatkozó ajánlatait, kife-
jezéseit, valamint a fentebb mi-
nősítői táblázatot, arról a
kérdéssel, hogy az a célból alati-
tott bizottság előadói listáját
elfogadja s az egybegyűlt anyag
alapján az új minősítési táblázat
táblázatot 1904. évi
március hó 1-ig elkészíteni
és a H. Tan. Akadémia főtitk. i-
hivatalához beküldeni mel-
letti táblázat.

Az Akadémia Kiváló tanácsa
helyek arra, hogy a bíráló
jelentés alapján a szolgá-
lat minősítés Karsáti körből
főtanácsnak a felmérés
értékeit az a körülmény is
fokozza.

Kiváló tanácsnak
Budapest, 1903. dec. 16.

Főtitkár.

Főjelentésével a tanfel-
ügyelőknek begyűlt
akadémiaiakkal együtt

Magyar Kormányzatunk Miniszterelnökére!

Folyó évi augusztus hó 13-án 439. szám alatt volt
felirata ^{bár} en az szorocsein vult kifejezni abból: "mozg"
^{et}, hogy a Magyar Tudományok Akadémiájának
gato' Tanácsa kézzel hozzá fog járni az Akadémia kere-
kére alatt álló "Székely híradásai alap" kamaraibanak
felkutatására körül sorozott törzs megállapítás, ennek előz.
Szorocsein van exanot tisztolattal jelenteni, hogy
az Igazgató Tanács f. hó december 13-án tartott ülésén
egyhangúlag hozzá járult Magyarországot hivatali előde-
nek ~~1882~~ f. évi október 18-án 3982. I. t. alatt ~~amelyek~~ tett
azon javaslatához, hogy "az alap kamara a Romániában
fennálló magyar tanügyről iratokkal kiváló eredményekkel
megtehető gyermekek hazahozatalára és ottani kitűztetésére for-
dítottassanak."

azaz az
szorocsein első ízben történt meg, hogy az
igazgató tanácsnak a tanács

[illegible][illegible]

Wendover; 1803. Decr. 15.

elut

Nagymélt. Dr. Gerzevitz Albert
vall. és köv. Miniszter úrnak

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

F. évi augusztus 6-án 54286. sz. sz.
mellőzött a kunyadmezei történelmi és
régészeti társulat elnöke a régi
Dacia romániai és erdélyi területei
nek nemeshőri egyesülés alapján
való felkutatása tárgyában Nagymélt.
ságotok benyújtott folyamodást /át/
leam.

/véleményadai véget

Szerencsén van Nagyméltóságodat érte,
sikerült, hogy az ügyben véleményadással
a II. osztály útján az Archaeologiai
bizottságot kérem föl, melynek máso-
latban ide csatolt javaslatát ^{mind} az
osztály ^{zársi ülése,} ~~mind~~ az Akadémia f. hó
21-én tartott összes ülése elfogadta és
párshólag való fölterjesztését elhatározta.

•//.

•///.

Midőn a folyamodás s a Múzeumok
és könyvtárak országos főfelügyelőiségek
547. sz. a. adotti véleménye, mint kívánság
ide társa átküldöm, megragadom az
alkalmas kiváló tisztelem nyilvánítására.

Budapest, 1903. dec. 30.

elvk.

627. sz.
1903.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

